

AFL PRICELA S KAMPANJO V JUŽNIH DRŽAVAH

Nemčija obljublja Evropi "nov red" in "osvoboditev"

BERLIN VABI RUSIJO V KOMPANIJU S SEBOJ IN ITALIJO ZA ZAVLADANJE NAD SVETOM. — JAPONSKA GRADI "NOV RED" V AZIJI. — ANGLIJA RES V VOJNI

Nemška vlada se smotreno trudi, da si v svoji vojni za zrušenje angleškega imperija Sovjetsko Unijo čim bolj približa. Nacistična propaganda dokazuje, da je poraz Anglije neizogiben. Z njo vred izgubi svoje kolonije po svetu tudi Francija, pravijo v Berlinu, in v Evropi ter drugje se prične "nov red".

Nemčija hoče prvenstvo
Prvenstvo v "novem redu" spada, kakor trdijo naciji, Nemčiji, ki je najku' turnejša in socialno, politično ter gospodarsko izmed vseh najboljšie organizirana. Vrh tega jo do prvenstva v vladanju nad Evropo upravičuje njena lega in sposobnost nemškega naroda za tako nalogo. Tako mislijo naciji in so do dna prepričani, da so v pravem.

Priznajo pa, da rabijo pri tej nalogi "partnerje" in so si izbrali dva. Mussolini je že od prej Hitlerjev zaveznik in če je verjeti fašistom in nacijem, os Rim-Berlin še zmerom trdno drži. Firer in duče sta jo baje na nedavnem sestanku v Brennerju znova zjeklenila. V njunem tajnem razgovoru sta nedvomno govorila ne samo o pleču, ki si ga obetata na račun Anglije in Francije, nego še s posebnim oziranjem o Rusiji.

Nemčija za trozvezo
Vsa Hitlerjeva diplomacija skuša Rusijo bolj in bolj pritegniti v svoje omrežje in jo s tem zaplesti v vojno z zavezniki sebi v korist. Izgleda, da je

KOLIKO JE ŠE AMERIČANOV V EVROPSKIH DEŽELAH?

Iz urada državnega departamenta ameriške vlade poročajo, da je bilo v Evropi dne 1. januarja t. l. 63.235 ameriških državljanov, leto poprej pa nad 84.600.

Značilno je, da živi sedaj največ Američanov v Italiji, namreč nad 19.500. Med temi je seveda veliko ameriških katoliških duhovnikov in semeniščnikov, in pa precej onih, ki so pribežali v njo iz Francije, Nemčije in Anglije. Omenjeni zvezni departament beleži, da je v Angliji še 7.514 Američanov, v Franciji blizu 6.000, in 5.274 v Nemčiji.

Zanimivo je tudi, da se je iz zaveznikiških dežel umaknilo v

KONCERT
"SAVE"
v nedeljo 31. marca
V DVORANI SNP
Chicago

Zidje na Poljskem preganjani in v bedi



Nacistična oblast je udarila po poljskem narodu brutalno kakor še noben osvobodilec Poljske doslej. Še bolj pa so udarili po poljskih Židih. Vseh načinov zasramovanja so se poslužili. Hoditi morajo po cestah, kajti pločniki so za ljudi. Na hrbtnih morajo nositi rmen trak v znamenje manjvrednosti in vsi javni prostori so jim prepovedani. Velika večina Židov na Poljskem je bila še prej v velikem pomanjkanju. Sedaj jih je nacistična oblast natrpala skupaj in jim rekla, naj se preživljajo kakor najboljšie vedo in znajo. Tisti, ki ne znajo razumeti grozot, ki jih uganjajo trinoški diktatorji nad podjarmljenim ljudstvom, drugače kot da jih sami okusijo, se ne zanimajo dosti za njihov barbarizem in ga celo opravičujejo, z varnega ameriškega zavetja seveda. Vrhinja slika predstavlja en način persekutiranja Židov v Varšavi. Kadar pa jih pretepajo, naciji pasijo, da ni nobenega fotografa v bližini.

PRESOJANJA DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

V Jugoslaviji se boje miru
karkršen je. Tri velesile vladljajo o njeni usodi: Nemčija hoče izžeti vse iz nje, Italija si lasti v tem predpravico, pa je končno poklicana še Rusija na sodelovanje. Čuden svet je danes Evropa. Čudne ideologije so se skrajno čudno našle skupaj. Ljudstvo, ki tam čepi kakor ptice v strahu pred ptičami ujedami, pa trepetajo. Vzrokov za strah ima v izobilju.

V Patersonu, N. J., so se unije CIO in AFL sporazumele, da ne bodo več nagajale druga drugo. Sličen sporazum so sklenile v par večjih mestih v Wisconsinu. To je dobro za unije, in pametno za delavstvo obeh skupin.

Delavski zakon, takozvana Wagnerjeva postava, je bil v tihih zaslusnih zbičan z vseh strani. Mnogi izmed tistih, ki so ga zagovarjali, pa so mu najbolj škodovali.

Nemška vlada je obvestila vse dežele, ki so imele svoje konzule v Varšavi, da je prevzel vso brigo tretji rajh, v čigar interesu je, da se odstrani

Priprave za konvencijo soc. stranke končane

V soboto 6. aprila se prične v Washingtonu, D. C., konvencija socialistične stranke. O vsakem njenem zboru pravimo, da je izredno važen. Tudi ta bo, kajti socialistični stranki se gre za biti ali ne biti. V medvojni povojni dobi je doživela silovite udarce. Rasla je spet naglo — prenelo — prva leta sedanje krize in doživela nove udarce vsled komunističnih splet in skrajno nepremišljenih notranjih razprtij. Delegati, ki se zberejo 6. aprila v Washingtonu, imajo dvojno nalogo: obe težki. Ena je reorganizacija in pojačanje stranke in druga, ki je vsaj le-

Dne 31. marca V GIRARDU, O.

konferenca društev Prosvetne matice in klubov J. S. Z.

Milwaukee na koncu volilnega boja

V torek 2. aprila bodo v Milwaukee občinske volitve. Novec delavske liste je dosedanj župan s. Daniel W. Hoan, ki ponovno kandidira. Ostali kandidati so omenjeni na drugem mestu v tej številki.

Prihodnja konferenca P. M. bo na Syganu

Prihodnja konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice v zapadni Pennsilvaniji se bo vršila v nedeljo 26. maja na Syganu, Pa. Prične se ob 2. popoldne. Med drugim bo razpravljala o bodočem zboru JSZ in Prosvetne matice, ki je sklican na 4. julija v Cleveland, O. Izvolila bo tudi delegata, do katerega je upravičena na zboru. (Več o pripravah za to konferenco na Syganu bo v prihodnji številki.)

Turčija za prijateljstvo z Rusijo

Stališče turške vlade je še zmerom, da ji je za mir z Rusijo vzlic njeni obrambni zvezi s Francijo in Anglijo. Ampak ne na račun Turčije, kar pomeni, da more Rusija računati na mirne odnose s to svojo sosedo le, ako neha želeti kontrolo nad Dardanelami in opusti tudi svojo ambicijo po gospodarski hegemoniji nad bližnjim vzhodom.

Pol ljudstva na svetu še v vojni

Vzlic temu, da sta Rusija in Finska prenehali s sovražnostmi, je približno polovico ljudstva na svetu v deželah, ki so še v vojni. Te so Velika Britanija, njeni dominijoni in kolonije, francoski imperij, tretji rajh in dežele, ki si jih je podjarmil, japonsko cesarstvo in Kitajska.

Socialisti le za na fronto in grobove!

Ko je v Franciji prevzel vlado Paul Reynaud, je povabil nanjo na sodelovanje tudi socialistično stranko. Sporazumel se je z njo in ji dal v kabinetu tri mandate. Reakcija je protestirala. Socialisti ne bi smeli biti v ministru. Pa jih je vprašal nekdo: "Ako so dobri na fronti, čemu bi jim sodelovanje v vladi zaprilo?" Reakcija jim vzlic temu nasprotuje.

Obe uniji v akciji za poraz trdnjav mezdne sužnosti

WM. GREEN APELIRAL NA DELODAJALCE, DA NAJ BODO "RAZSODNI". — UNIJE CIO ZE V AKCIJI. — NIZKE MEZDE NA JUGU KVARNE VSEMU AMERISKEMU DELAVSTVU

Ako si hočejo ameriški delavci v severnih in zapadnih državah ohraniti pridobitve in vsaj sedanjo višino življenjskega standarda, morajo v borbo proti izkoriščevalcem v južnih državah. Kakor je moral sever v boj z njimi za odpravo telesnega suženjstva, tako se mora lotiti tudi akcije za odpravo novega suženjstva v njih.

AFL pričela s kampanjo

Industrija se je v južnih državah razvila najbolj v prejšnjih dveh desetletjih. Mnogi obrati so se presečili tja edino da so se ognili unijam in si dobili cenene delavce. Tako so bili unijški delavci vrženi na cesto, novi obrati z juga pa so s svojimi ceneni produkti konkurirali tudi sličnim obratom v drugih državah toliko, da je to postal problem za unije in korporacije ob enem. Kajti ako hočejo na primer delavci na severu ohraniti višino sedanje mezd, jim je treba primorati konkurenčne obrate v južnih državah, da jo zvišajo svojim delavcem. AFL ima sicer razne strokovne unije v industrialnih centrih na jugu že dolgo, toda ogromna večina delavcev je v njih neorganizirana. Mednje je posegel CIO in dosegel v nekaterih obratih že prilično uspeha. Ta mesec pa se je odločila pričeti s sistematično organizatorično kampanjo med njimi tudi AFL.

Konferenca v Atlanti

V ta namen je sklicala posebno konferenco v Atlanti, Ga., ki se je udeležilo približno tri tisoč njenih članov. Zastopanih je bilo deset južnih držav. Pozdravil jo je georgijski guverner Rivers in predstavljal za glavnega govornika predsednika AFL Williama Greena, čigar govor je šel tudi po radijskem omrežju. Green je apeliral na delodajalce na jugu, naj z unijo rajše sodelujejo, namesto da ji bi nasprotovali. Zagotavljal jim je, da AFL ni revolucionarna, pač pa patriotična ameriška organizacija, katere edini namen je izboljšavati življenjske razmere delavcev v splošno korist. Čimboljši je življenjski standard delavcev, toliko več koristi imajo koncem konca tudi korporacije, pri katerih so uposteni, je dejal Green.

Tolažil jih je tudi, da se AFL ne poslužuje "revolucionarnih" metod, med katerimi so sedeče stavke, ali organizirano lenarjenje pri delu. Pojasnil jim je tudi, da je AFL protikomunistična in da ni za samostojno delavsko politično akcijo, pač pa podpira v volilnih bojih le "prijatelje" delavstva. To so bili (Nadaljevanje na 5. strani.)

"Majski Glas", njegovi stroški in viri

Slovenska revija s 84 stranmi ali več ne bi nikdar mogla iziti, ako bi bila odvisna zgolj od naročnine, kakršno računa Majski Glas. Vsak dosedanj izvod Majskega Glasa nas stane samo v tiskarni in klijarni več, nego dobimo zanj naročnine.

Kje so drugi izdatki: poštnina, razpošiljanje, delo!

Delo, to se domalega opravi, kar se sotrudnikov tiče, skoro vse brezplačno. V uradu pa s podaljšanjem delavnika na večere, nedelje in sploh na ves možni čas, ki je na razpolago.

Vsak izvod Majskega Glasa nas stane skupno z vsemi izdatki v zvezi z njim domalega v dosedanj obliki 33c izvod. Zanj dobimo pri večjih naročilih povprečno le 20c.

KDO PLACA RAZLIKO?
Vsi, ki zastoj pišejo vanj. Vsi, ki zastoj agitorajo zanj. A vzlic temu — Majskega Glasa ne bi mogli izdajati, če ne bi še nekdo pomagal. In to so oglaševalci in tisti, ki mu prispevajo v kritje izdatkov direktno.

To leto, dasi je jubilejno leto Proletarca, nismo poslali naročnikom nobenega pismenega apela. Vprašamo pa jih na tem mestu, vse, ki jim je ta list všeč, da pošljejo pozdravne oglase v Majski Glas. Stanejo \$2 v širini ene kolone palec globine. Pol palca \$1.

Dalje apeliramo na trgovce, gostilničarje, obrtnike, zdravnike itd., da nam naklonijo oglas v prihodnji Majski Glas. To lahko store najpozneje do 10. aprila.

go več kakor golega besedičenja. Konvencijo bo otvoril tajnik soc. stranke Travers Clement. Uvodni govornik bo Maynard C. Krueger. Med delegati bo mnogo mladine, ki bo imela ob tej priliki svojo izredno konferenco Socialistične mladinske lige. Uspeh zborovanja in kampanje je odvisen kajpada veliko posebnost od vodstva. Izgovori ne veljajo. Kajti razmere so take, da same na sebi pričajo, da je socialistično gibanje v tej deželi potrebno če sploh v kateri na svetu.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00. Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopi si oglašaji morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz
Business Manager: Charles Pogorelec
Asst. Editor and Asst. Business Manager: Joseph Drasler

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00. Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864.

Dopisi in dopisniki

Dopisi v slovenskih listih v Ameriki napolnjujejo mnogo kolon. So več ali manj poleg par drugih rubrik najvažnejši del štiva v njih.

Dopise imajo tudi ameriški (angleško pisani) listi. Toda so urejeni in predstavljeni tako, da jim je vzeta odgovornost in vrednost. Vzlic temu so zanimivi. Zato jih priobčujemo. Skoro vse le v izcrpku. Profesionalni dopisniki pa so v njih del uredniškega osebja in tudi plačani za svoje delo.

V slovenskih niso. Dobri ali slabi — pišejo zastoj. So slučajni, ko ta ali oni pričakuje od tega koristi zase, a večinoma nobene. Imajo s tem le stroške in delo.

Ni vsakdo zdravnik, ki se je izučil za zdravnika. Ni vsakdo odvetnik, ki je izvršil glavno skušnjo in dobil licenco. Isto velja v novinarstvu in v vseh drugih poklicih.

Dopisniki so slovenskim listom življenjska potreba. Najsiho onim, ki niso svojina podpornih organizacij, ali pa takim kakor je Proletarec. Prvm celo v dvojnem oziru, ker agitirajo ob enem za list in za podporno organizacijo, v kateri so člani.

Dopisniki je med nami nešteto vrst. Enim se mudi poročati le vezele novice. O porokah, sestankih "iznenadenja", veseliceh, na katerih je bilo potic, klobas in dobre pijače "za vse v izobilju". Dalje dopisniki, ki sa zahvaljujejo. Storiš človeku uslugo, pa ti napiše kompliment.

Mnogo dopisnikov ima pridigarsko naravo. Organizirajte se, bodite razredno zavedni, bodite katoliški tudi praktično, čitajte svobodomiselnice liste, podpirajte katoliški tisk in tako brez konca in kraja.

Imamo tudi dopisnike, ki pozivajo nove člane v društva in klube, a to je vse, kar store. Četudi imajo še toliko priložnosti, ne vprašajo nikogar za pristop, nego previdno molče. A pišejo vendarle. Da je le ime v listu. Urednik pri prepisovanju napravi lep apel. Pa je lišp na zunaj še bolj izrazit.

Dalje imamo dopisnike kritike. Dobre in slabe. Odgovorne in take, ki pišejo tjavendan.

Imamo tudi dopisnike, ki bi radi nekaj povedali, pod pogojem, da njihovo ime "ne pride na dan". V marsikakem slučaju je dopis brez podpisa vendarle vreden, odgovoren dopis. Pisec je pač v okolčinah, da si ne more privoščiti izpostavljenja sa svojim pravim imenom. A čestokrat so dopisi brez podpisa (uredništva kajpada vedo, kdo je pisec) le izliv jeze nad kom in škodo ima edino le list, dalje kako društvo, če je prizadeto, in klub, če se gre na njegov račun.

Najslabši dopisniki v slovenskih in drugih listih so tisti, ki demagogirajo v namenu, da se galeriji prikupijo. Imamo jih na napredni in na katoliški strani. Slovenski izraz za nje je hinavščine. Ti so najnevarnejši in vzame večinoma mnogo let, predno ljudje izprevidijo, da svetniki (ali radikalci) niso to za kar so se jim predstavljali v dopisih.

K temu se lahko vprašamo, kaj in koga smatramo za dopisnike? Vsekakor vse, ki pišejo v liste. Poleg urednikov vse glavne odbornike, ki dopisujejo, sploh vse od kraja, ki kaj pišejo.

Kaj bi dopisnik moral biti? Predvsem toliko razumen, da bi zapopadel tole resnico:

Vse, kar zapiše, ostane zabeleženo. Nikdar več se ne da izbrisati. Če človek kaj v jezi ustmeno reče, če koga v razburjenju obere z besedami, vse tisto je le zvok. Nkaj ljudi si ga zapomni. Drugi ne vedo ničesar o prepiru. Ampak kar je napisano, to se ne razgubi, kakor odmev besede. Beseda, dobra ali slaba, je tam na papirju in bo ostala.

Ves položaj nam priča, da je na svetu zelo malo ljudi, ki bi pojem besede odgovornost res razumeli. Tisti, ki govorijo, in oni, ki pišejo, poznajo večinoma le svoj "jaz". Edino njihov "jaz" je v pravem. Vsakdo izmed njih se na en ali drug način prišteva k nezmožljivim in s tem konkurira papežu v Rimu. S svojim neutemeljenim samoljubjem povzročajo mnogo škode kjerkoli njihov "jaz" kaj izda.

Kdor se hoče učiti misliti, je zanj dopisovanje v čiste izborna šola. Naj mu priobčijo ali ne, misliti je moral ob vsaki besedi, ki jo je zabeležil.

Baš to pa dokazuje, da je misliti težavnejše nego pisati. Koliko tjavendan izraženih besed vržejo ljudje iz ust na sejah ali kjer že. Koliko neodgovornih dopisov si je že utrl pot v tisk!

Vsakdo, ki se smatra pri tem poslu nezmožljivim, je do temelja v zmoti. Vsi, ki vidijo smet v vsakem tujem očesu, so slepi za bruno v svojem.

Odgovoren dopisnik ne bo skušal nagajati onim, ki so za isto delo sposobnejši od njega, nego bo dejal ljudem: sodelujte z njimi! Tudi jaz bom pomagal.

Resen človek ne bo nagajal onim, ki se trudijo uspeti tam, kjer on ni mogel doseči zaželjenega cilja. Kajti vsakdo si mora sam sebi najprvo izprašati vest, predno se pripravi drugim nagajati pokoro za grehe. Ali po svojem neuspehu vsaj čakati toliko časa, da bo njegova graja, sodba ali obsodba mogla na trdna tla, namesto se motovillati v oblakih.

In še nekaj o nepodpisanih dopisih. Včasih so upravičeni. Je zelo zelo možno, da si marsikdo vsled svojih posebnih okolčin ne more privoščiti pisati kakor misli in čuti in zabeležiti zraven

Kakšna je Poljska po Hitlerjevi "osvoboditvi"?



Ameriškim novinarjem se je posrečilo poslati iz Nemčije sliko porušeni delov poljskih mest in razne druge slike. Na vrhu je del Variave, ki so jo Nemci domalega porušili. Slika na levi: židje na Poljskem morajo v znak svojega ponižanja nositi na hrbtu ramen trak in hoditi po cesti med konji in vozovi. Na pločnik imejo le, kadar gredo v hišo.

Letošnji Majski Glas bo imel veliko zgodovinsko vrednost

V teku tridesetih let se je v clevelandski naselbini veliko dogodilo. Klub št. 27 JSZ deluje v nji vso to dobo. Zanimiv zgodovinski opis o klubu in o dogodkih v naselbini je priredil za prihodnji Majski Glas August Komar.

Izredno zanimiv je članek, ki ga je napisal k temu dogodku (30letnici kluba št. 27) in k jubileju Proletarca Math Petrovich. On je naročnik Proletarca od početka in eden izmed ustanovnih članov kluba št. 27, v katerem je bil aktiven mnogo let. Sedaj je član kluba št. 49 v Collinwoodu.

Težkoče agitatorjev Proletarca je v humorističnem stilu opisal Anton Shular. Njegov spis bo vsakemu ugaljal.

O kulturnem delu med Slovenci v Clevelandu in drugje ter pomenu kulture v delavskem gibanju piše Frank Česen. Njegov članek je zelo dobra študija in pisan v poljudnem tonu. Tudi humorja ne manjka v njemu.

Močna je satira Ivana Jon-teza o "Svetem Kozarcu". Kajti od njega so odvisne blagajne naših kulturnih in drugih društev, naša kultura, naši domovi in še marsikaj.

V leposlovnem delu bo zastopan tudi pokojni Ivan Vuk. Eden njegov spis je vsled pomankljajev prostora v lanskem Majskem Glasu ostal v tiskarni in bo objavljen v letošnjem. Je mojstrsko delo. S. Vuk je umrl lansko poletje. Za v Majski Glas mu je napisal lep nekrolog Ivan Jontez, ki veliko ve o težavah delavskega pisatelja, skozi kakršne je moral v življenju pokojni Ivan Vuk.

Slika, kako so izgledali napredni listi na skrivaj v peč, naročniki pa se po krivem jezili na upravništva, in upravniški pa na pošto, opisuje Kathy Junko.

Za angleški del sta poslala spise dosedaj Alice Artach in Oscar Godina, precej gradiva pa je priredil Joseph Drasler.

S spisi o svojem delu in razvoju bodo zastopane tudi na-

svoje pravo ime. Ni pa prav, če pošteno, uporabljati psevdonime zato, da se nad komu ta ali oni znese, a v svojem krožku krivdo taji, sumnja pa pada na druge.

Proletarec se ponaša z dobrimi dopisniki. Tu in tam se pa oglašajo tudi kdo izmed takih, ki si daje duška nad listom, urednikom, ali nad gibanjem v celoti, zato ker smatra, da se mu je v tem listu najlaglje otresti kapric. Ve pač, da bi drugje ne mogel napraviti škode. Tu pa začetni mehka tla in se terena z užitekmu poslužiti. Ako ga posebno veseli, bo svojo jezo stresel nad Proletarcem tudi za zamere, ki jih goji napram kakemu drugemu listu, na pr. proti Prosveti, in pa zoper ljudi, s katerimi nima Proletarec nikakega opravka ali vsaj absolutno nobene kontrole nad njimi.

Vse, kar kdo napiše, naj presodi s stališča vseh, ki se jih tiče. Preudari naj, kaj bi on odgovoril na enak dopis, v slučaju, da bi bil proti njemu napisan. In dalje naj presodi, ali je tisto, kar je napisal, storil iz svojih osebnih nagibov, ali zato, da koristi dobri stvari. Če pa bo po preudarku uvidel, da si hoče izposoditi prostor zgolj vsled svojih osebnih nagnjenj, zato da bi koga žalil, ali iz zavisti škodil pokretu, h kateremu se prišteva, ali društvu, v katerem je član, naj sam bere svoj spis toliko časa, da se ga naveliča. In nato pa, namesto v kuvertu in v poštni nabiralnik, naj ga vrže v peč.

selbine Johnstown, Pa., Springfield, Ill., Collinwood, O., Chicago Burgettstown, Pa., Waukegan Ill., Calumet, Mich., itd.

V prihodnji številki bomo nadaljevali z opisom prispevkov tistih sotrudnikov, ki jih v tej številki še nismo omenili. Za sedaj rečemo le še to, da bo prihodnji Majski Glas vreden za vsakega mnogo več kot mu je cena. Potrudimo se vsi, da mu pridobimo naročnin in oglasov kolikor največ mogoče.

O diskuziji v klubu št. 1

Chicago, Ill. — Na prošli seji kluba št. 1, oziroma po končanem dnevnem redu, je podal s. Anton Garden daljši referat o diktaturi. Svoj predmet je nazval s "Ali je diktatura proletariata zmotna?"

S. Garden se ne ogreva za nikakršno diktaturo in je v svojem predavanju to jasno poudarjal. Dejal je, da režim v Rusiji ni diktatura proletariata, nego "diktatura nad proletariatom".

Posegel je v zgodovino revolucionarnega gibanja v Rusiji, navajal, kako je sedanji režim brutalno zatrl ne le vsa opozicijo, nego "likvidiral" tudi revolucionarje iz svojih lastnih vrst, ker jih je smatral, da so mu v napotje, ali nevarni. Življenjske potrebe delavstva so SVOBODA, KRUH in MIR, ne pa diktature nad njim, je dejal ob sklepu svojih izvajanj.

Razprave so se udeležili mnogi navzoči. Dasi je predmet, ki si ga je izbral Garden, "napetega značaja", je bila razprava strpna vzlic različnim mnenjam. — Poročevalec.

Cankarjeva ustanova se zahvaljuje

Cleveland, O. — V nedeljo 17. marca so gostovali pevci in igralci iz Clevelanda v dvorani društva Postojnska jama št. 138 SNPJ v Strabane, Pa. Vršila se je velika varietna prireditve pod okriljem Cankarjeve ustanove in društva Postojnska jama št. 138 SNPJ.

Program je vseboval pevske in godbene točke, komične prizore in igro "Eden se mora ženiti". Podan je bil v veliko zadovoljstvo navzočih.

Zavedni delavci iz Strabane in okoliških naselbin so napolnili dvorano do zadnjega kotička in pazno sledili sporedu. Prireditve je uspela zelo dobro gmojno in moralno in nam ostala gotovo v lepem spominu.

Da se je prireditve tako lepo izvršila, gre priznanje in zahvala društvu Postojnska jama št. 138 SNPJ v Strabane, Pa., ki nam je dalo dvorano brezplačno, pripravljalnemu odboru društva, ki je razpečaval vstopnice in imel v oskrbi vse drugo potrebno za prireditve; gospodinskemu klubu, za okušen kosilo in večerjo in vsem, ki ste na en ali drug način pripomogli za to prireditve.

Dalje hvala vsem, ki so nastopali v sporedu in sicer: pevskemu društvu "Ilirija" iz Strabane, sestram Ludvik za petje v duetu, dalje pevcem iz Clevelanda; Jennie Perushek-Fatur in Tony Perushek od socialistične "Zarje"; Frank Plutu in Louis Belletu, Anton Eppichu, za podane komične prizore, Louis Hodniku za saksofon solo in Mollie Plut, ki je spremljala na klavirju vse pevske točke. Nadalje igralcem igre "Eden se mora ženiti" Jennie Dagarin, Anna Grill, Milan Medvešek, Louis Kafelek, napovedovalki Milki Babnik in vsem posetnikom te prireditve iz Clevelanda, Strabana in okoliških naselbin.

Hvala vsem!
Za Cankarjevo ustanovo:
Louis Zorko, tajnik.

Konferenca 31. marca v Girardu

Girard, O. — Kakor veste že iz prejšnjih poročil, se bo v tej naselbini vršila v nedeljo 31. marca ob 10. dop. v bližnjem Avon parku konferenca zastopnikov društva Prosvetne matice in klubov JSZ.

Tudi članstvo tujakajšnjih društev, ki so pri Prosvetni matici, vabimo, da pridejo na zborovanje. Kajti razprave bodo zanimive in poučne.

Včasih pravijo, da znamo razpravljati samo pri "pivskih koritih". Ko bi se ljudje udeleževali naših konferenc, bi videli, da se glavne razprave, ki kaj pomenijo, lahko vrše tudi če ni nobene bare blizu. Glavno je, da vsi pustimo osebnost doma.

A ne mislite, da bo pri nas vse pusto. Po seji bomo imeli tudi zabavo. Kar pa bo od nje preostanka, gre v konferenčno blagajno. Da bo zabave čimveč, je obljubil izvajljati čimlepše zvoke iz svojih harmonik naš Jože Umek. Pridite torej tudi s svojimi boljšimi polovicami. — Član kluba t. 222 JSZ.

Radio in propaganda

V Franciji ima radio aparate že pet in četrt milijona strank. V nji je ljudem še dovoljeno poslušati programe (in s tem seveda propaganda) tudi iz tujih dežel. Popolnoma prepovedano pa je to v Nemčiji, Italiji in Rusiji.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

V tej številki je izkaz posla-nih naročnin za zadnje štiri tedne. Bolj slab, bolj slab fantje in dekleta, zastopniki po naselbinah Ali ne mislite, da bi bilo v tekočem letu, ko list slavi svoj 35-letni jubilej, bolj častno od nas vseh, da se podamo na delo in list razširimo kot bi moral biti razširjen? To ne velja samo za agitatorje v zunanjih naselbinah. Tudi čikaški smo enako prizadeti. Da ima Proletarec v Chicagu več prijateljev in somišljenikov, kot pa aktualnih naročnikov, je pokazala njegova prošava pred par tedni. Zdi se mi, da se bi dalo precej teh pridobiti med naročnike, ako bi blo med nami več volje za agitatorično delo, pa manj zanašanja, da bo to delo opravil George. Potrebno je, da se otresemo tega fatalizma in gremo na delo kot smo šli že mnogokrat v prošlosti. In če hočemo, da se bodo ideje, ki jih list zastopa širile, ni drugega izhoda.

Ni prijetno to vedno povdarjati in apelirati za večjo agilnost, pa najti pri tem gluha ušesa. Kajti s tem se jemlje voljo še onim, ki že delajo za stvar.

Naslednje je nekaj résume naše agitacije skozi zadnjih par tednov. Vsem, ki niste označeni, priporočamo, da zastavite sami sebi vprašanje, zakaj vas ni to pot v tej koloni. Je že res, da ste sedaj mnogi na delu za nabiranje oglasov v Majski Glas, toda ne vsi.

Chicago, Ill. Tu so to pot za zastopani slediči: Jože Oblak z dvema, Angela Zaitz z dvema in upravnik s tremi naročninami. John Potokar pa je prispeval 50c podpore, ker se ni udeležil Proletarčeve proslave. Joseph Kosak s Clarendon Hillsa pa v isti namen \$1.

Imperial, Pa. Frank Augustin, od katerega ni bilo glasu že precej časa je postal dva oglasa v Majski Glas, provizijo pa poklonil v tiskovni fond. Naročil je tudi 25 iztisov Majskega Glasa za društvo 106 SNPJ. Mimogrede povedano, da sta oglasa od društva in njegovega ženskega odseka. Društvo je ob enem prispevalo \$2.00 podpore v tiskovni fond.

Detroit, Mich. Jože Klarich je postal 6 naročnin, od katerih so 4 nove. Naš dober somišljenik Herman Rugel je naročil list za svojega očeta v Kansasu. Herman je bil včasih zelo aktiven tudi v angleškem odseku kluba 114 JSZ in ker vemo, da je še zmerom istega prepričanja, upamo, da se spet povrne med nas kot aktiven član JSZ. How about Herman? Tudi naš John Zornik je zadnje čase postal bolj aktiven. Zadnji teden je postal 10 naročnin in 6 oglasov v Majski Glas. Pravi, da to še ni vse.

Cleveland, O. Jennie Dagarin je poslala 5 naročnin z obljubo, da se v kratkem spet oglašuje. F. Barbič je postal \$1.00, ker je v dopisu dvakrat zapisal "jaz" in \$1, ker ga ni bilo na proslavo Proletarčeve 35-letnice. John Krelbel je postal četrt strani oglasa za klub št. 27 JSZ v Majski Glas, Tone Jančič pa je postal 6 oglasov.

Ely, Minn. John Teran je poslal eno naročnino in tajnik društva št. 268 SNPJ tudi eno ter zraven naročil za 25 iztisov Majskega Glasa za društvo.

Peru, Ill. Joe Novak je obnovil svojo naročnino in zraven poslal \$6 v tiskovni fond, ki jih je zbral med prijatelji Proletarca. Vsota je v izkazu na drugem mestu v tej izdaji.

Sygan, Pa. Lorenč Kavčič je poslal že 8 oglasov za Majski Glas in pravi, da jih bo še nekaj.

Burgettstown, Pa. Tudi Jože Krmel noče zaostati za drugimi Pensylvančani. Poslal je članarino za klub 19 JSZ in tri oglasa za Majski Glas. Pravi, da sta se dogovorila s s. Frankom Lauricem obiskati še ostale lgruicke lokale radi oglasov za Majski Glas.

Latrobe, Pa. Mary Fradel je poslala pozdravni oglas v Majski Glas in \$1.00 podpore tiskovnemu fondu.

San Francisco, Calif. Andrew Lekšan je poslal novice za prodane koledarje, zraven pa priložil tudi 4 naročnine.

Parkhill, Pa. Frank Pedbay je poslal 10 oglasov za Majski Glas in naročilo za 50 iztisov, ki so jih naročila štiri cemenauška društva. Oglasi so trgovski in pozdravni od raznih organizacij in posameznikov.

Johnstown, Pa. Tudi Andrew Vidrih je doprinesel svoj delež k uspehu Majskega Glasa. Poslal je 5 oglasov.

Girard, O. John Kosin je poslal 2 naročnini. Od tam pričakujemo tudi lepo število oglasov, ki jih nabirajo s. Kosin, Tancek in drugi.

Herminie, Pa. Toneta Zornika je zadnje čase potlačila na postelj "španska", tej se je pridružil še hrbtobč in tako je bil privezan naš Tone na dom, da ni mogel nikamor. Zdravje se mu polagoma vrača in bo spet kmalu na agitaciji za Proletarca. Poslal je en oglas in naročilo za 150 iztisov Majskega Glasa.

Los Angeles, Calif. Frank Novak je poslal 4 naročnine in 50c podpore v tiskovni fond.

Forest City, Pa. Frank Drasler je poslal 2 oglasa za Majski Glas.

Milwaukee, Wis. Frank Poličnik, tajnik "Bleda" št. 19 JPZS piše: Ker klub št. 37 JSZ običajno naroča Majski Glas za prodajo v naselbini, ga naše društvo ne naroča, pač pa bo mesto njega poslalo pozdravni oglas za vsoto \$3.50. Posnemajna vredno!

Piney Fork, O. Frank Zavržnik je poslal pol naročnine in naročilo za Majski Glas.

Jenners, Pa. Jože Tursich pravi, da bo storil v jubilejnem letu Proletarca kar največ bo mogel za razširjenje lista. Poslal je 3 naročnine ter naročilo za 25 izt. Majskega Glasa.

Naročniki upoštevajte! Za posameznike smo uvedli poseben način, potom katerega lahko gmojno pomagajo k uspehu Majskega glasa. To so pozdravni oglašaji, ki stanejo \$1.00 za pol palca, ki pa ne smejo obsegati več kot dve vrstici v eni koloni, na pr.: "Frank Bizjak, Chicago, Ill." Zanimivo bi bilo, ako se bi s takimi pozdravnimi oglašaji javili tisti, ki so od vsega začetka naročniki Proletarca. Bilo bi poleg vsega tudi zanimivo vedeti, koliko ima Proletarec še pionirskih naročnikov, ki so mu stali ob strani vseh 35 let. Ako bi bil odziv dovoljen, bi takim naročnikom določili poseben prostor v Majskem Glasu in bi bili kot taki tudi označeni. Torej vsi, ki se vas tiče, oglašite se, da vidimo, koliko nas je, ki smo vztrajali vso to dolgo dobo. Pošljite te oglasne najkasneje do 10. aprila.

Tole mi ne gre v glavo?



Kako to, da se ljudje ne naveličajo večno neizpolnenih obljub kandidatov, ki jim jih sipljejo kakor iz koša v vsaki volilni kampanji?

PREKO ATLANTIKA PO 31. LETIH

FRANK ZAITZ

(Nadaljevanje.)

Ker že pišem o industriji po Gorenjskem, je treba pogledati tudi v Kranj. Pravijo mu "slovenski Manchester".

Zeleznica je speljana ob Savi mimo Kranja. Stranska železniška proga gre iz Kranja v Tržič.

S šolstvom je Kranj dobro preskrbljen. Glavna je državna realna gimnazija, ki je bila ustanovljena leta 1894.

Delavsko gibanje ima svoj stan v Cankarjevem domu. Je skromen, kajti socialistično gibanje v Kranju si tal šele išče.

Leksikon Dravske banovine pojasnjuje, da je gospodarski temelj tega okraja še vedno kmetijstvo.

Cenijo, da ima Kranj sedaj že nad 5 tisoč prebivalcev. V zadnjem ljudskem štetju leta 1931 jih izkazuje 4.220.

JUNASTVO BREZ ZMAGE ALI PORAZA



"Brez zunanje pomoči, brez nade, da jo dobimo, se je naša armada borila proti ogromni premoči vzdriča, brez oddiha, rad tri mesece".

zasluzka kot nič. Nekaj se pridela doma, nekaj zaslužimo, pa gre!" A nekega dne so vendar zastavkali. Bili so poraženi.

(Zaradi sedanje vojne so se razmere v Kranju med delavci in v splošnem jako poslabšale. Industrija tod je odvisna od mnogih sirovin, kemikalij itd. iz inozemstva, predvsem iz Nemčije, od kjer jih sedaj neredno dobiva, ali pa sploh ne. Zato je morala zelo omejiti obrat.

"D. P." z dne 15. februarja t. l. piše: "Slovenska tkaninska industrija je zopet zašla v izredno hude težave in grozi celo, da bo kmalu ostalo brez zaslužka okrog 6000 delavcev."

Značilno za razmere je, da se za interese delodajalcev potegujejo pri vladi delavci, v edinem namenu, da si zagotovijo zaslužek, neglede kako je skromen.)

Mnoga podvzvetja (razne delavnice, tiskarna itd.) v Kranju in okolici so zadržana svojina. Lepo uspevajo kmečke in delavske zadruge.

Kranj se ponaša tudi z modernim vodovodom. Vodo dobiva iz Kokra.

Dasi Kranj ni turistično mesto, se jih medpotoma mnogo ustavlja v njemu. Neposredna okolica Kranja ima mnogo prirodnih slikovitosti (Savske tesni, Kokrski kanjon, Besniška krajina, Udin boršt, Dobrave itd.).

Politično je bil Kranj nekoč liberalen, a v sedanji dobi oddajajo meščani večino svojih glasov klerikalcem, kakor v nekdanji takozvani napredni Ljubljani.

V Cankarjevem domu v Kranju prireja predavanja, ki jih oskrbuje največ dr. Reisman, Adolf Jelen in J. Petejan iz Maribora.

4000 prebivalci. Spada v kranjski okraj. Prednjačita v njemu usnjarska in predilniška industrija. Čevljarske delavnice v Tržiču so bile največje v Jugoslaviji.

Osnovo za razvoj Tržiča so dale močne vodne sile Mošenčka in Bistrice, ki se tu stekati skupaj v Tržiško Bistrico, in prometno važna tega. Gospodarski temelj so dale Tržiču stare fužine, ki se danes (modernizirane) izdelujejo poljedelsko orodje.

V Zedinjenih državah je iz kranjskega okraja veliko rojakov, največ iz občin Cerklje, Besnica, Kovor, Križe, Naklo, Predvor, Predoslje, Primskovo, Smlednik, Stražišče, Senčur in več ali manj iz vseh drugih.

Zelo važna je bila nekoč v železarski obrti občina Kropa (v radovljiskem okraju), dalje Bohinjska Bistrica (v istem okraju), Železniki v škofjeloškem okraju in nekaj drugih.

Železniki imajo skoro toliko prebivalcev kakor škofja Loka (nad 2000). Kopenje železne rude v Železnikih je povsem prenehalo, enako kovanje žebeljev. V domači obrti izdelujejo sode in eipke.

V Kropi pa železarska obrt še cvete. Ko je že skoro do kraja pojemala, so se ljudje združili in ustanovili Žebeljsko zadruge za Kropo in Kamno gorico in obrat modernizirali. Poleg tega sta v Kropi še dve drugi železarski podvzetji. Žebelji, ki jih izdelujejo, prodajajo po vsem Balkanu, deloma tudi po ostali Evropi.

O prošlosti Kropo pravi Leksikon Dravske banovine, da ko je ugasnila v nji večina ročnih (železarskih) delavnic na vodni pogon (vigenci, vica), je ostal po zgradbah in ostankih starih naprav zanimiv muzej izumrlega železarstva.

Moj tovariš na prvem ših, ki sem ga napravil leta 1905 v Ljubljani pri zidarskem mojstru Supančiču, je bil priletan rojak iz Kroke. Kadarkoli sva imela kaj priložnosti za oddih, mi je pravil o nji. Ugajal mi je vsled svoje iskrenosti, nekaj posebnega pa se mi je zdel njegov dialekt. Drugi delavci so ga na vso moč oponašali in se norčevali iz njega.

Pravil mi je, da sega kropska železarska obrt v davne, davne čase. Tudi knjiga pove, da že v rimsko dobo. Opirala se je na železno rudo, ki so jo dobivali pod Jelovico in Ratitovcem.

O tragediji premogarjev pri Hanna Coal Co., o klubu in drugem

Bridgeport, O. — V soboto, 16. marca, se je okrog poldne kot blisk raznesla vest, da je bila v bližnjem Neffsu v premogovoru Willow Grove, ki je last Hanna Coal Co. velika eksplozija.

Govori se, da je bilo na delu 200 premogarjev, to je od enega ših, rov pa dela na tri šihite. Takoj po razstrelbi sta superintendant in znanji delovodja planila v rov brez mask in se v strupenem plinu zadušila.

Rešilo delo je šlo še precej hitro od rok. Še v soboto so dobili ven 137 premogarjev, med katerimi sta bila dva mrtva. Dosti so jih morali odpeljati v bolnišnice.

Rad bi bil takoj dognal kaj o naših ljudeh, toda me niso pustili blizu, kot tudi drugih ne.

V tem rovu so bili uposleni premogarji z vseh strani, večinoma sami mladi in srednje starosti, ker tam te niso uposlili, ako si bil zgaran, kajti obrat je ves s stroji, ki potrebujejo gibljivih ljudi.

Ko se je raznesla vest o tej katastrofi, ljudstvo kar ni moglo verjeti, ker je bil ta rov oglašan, da je opremljen z vsemi varnostnimi napravami. Pred par leti si ga je ogledala tudi žena predsednika Roosevelta.

Prve dni so ugibali vse sorte, kako je prišlo do razstrelbe. Neko poročilo se je glasilo, da je tam okoli dosti sesalk za plin in olje in da so mogoče prikopali do ene teh sesalk in plin je udril v rov. Zvezna in državna oblast pa je uvedla preiskavo.

Take rudniške razstrelbe s toliko žrtvami še ni bilo v teh krajih. Okrog rova so se dogajali žalostni prizori svojecev, ponesrečenih premogarjev, dokler niso vseh prinesli na površje. Nikdar nismo slišali, da bi bilo v teh krajih toliko plina in smo tudi vedno rabili tako zvane odprte svetilke. Toda ker se obratuje za čim večji profit in ne v prid ljudske potrebe, se prezrejo varnostne naprave, samo da se dobi čim več črnega diamanta na površje.

Naših rojakov tam ni bilo dosti zaposlenih in kar jih je, med njimi tudi en član našega kluba, Florian Pišek, so imeli drug ših. V času eksplozije so bili doma.

Pri rovu je oblast odprla poseben urad, pripadajoč zavarovalniškemu oddelku te države, ki je na licu mesta pomagala ljudem urediti potrebne listine s podatki ubitih in njihovih sorodnikov, kateri dobe na podlagi zakona posmrtnine, poškodovani premogarji pa odškodninsko podporo.

Zadnja seja našega kluba je bila spet precej dobra. Soderugi, ki žive na Bartonu, v Maynardu in Blaine, so si dali nalogo razpečati čimveč izvodov Majskega Glasa.

Člani našega kluba se udeležujejo in širijo delavske nauke in delavske zavesti tudi v drugih organizacijah, kajti če ne bi delali tega, bi bil klub brez pomena.

Prav zaradi teh aktivnosti je klub Naprej št. 11 JSZ toliko važnosti, čeprav je po številu članov majhen. Zelo pa mu manjka več aktivnih članov, kajti dela je mnogo in klub bi lahko še več storil, če bi imel zadosti moči. Kajti naš klub je edina socialistična postojanka v tem kraju.

Nagrad ali kakega priznanja seveda za aktivne delavce ni, pač ja zbadanja, opravljanje in očitek, češ, "v vsako stvar vtakne svoj nos!" Odkritosotično povem, da se nikamor ne silim. Pač pa me povsod urgirajo, prevzemi to, prevzemi drugo. In če je v korist delavstva, se ne branim naloge in vsako vršim po svojih najboljših močeh, namesto da bi brezbršni sedel in iz same zavisti in škodoželjnosti kritiziral druge, ki delajo. Rad bi videl, da bi tisti, ki stresa svojo jezo in neslanosti, storil vsaj en korak v prid zboljšanja razmer in jačanja naprednega pokreta.

Joseph Snoy.

Desetletnica čikaške federacije SNPJ

Chicago. — V nedeljo 28. aprila bo federacija čikaških in okoliških društev SNPJ proslavila svojo desetletnico s koncertnim in govorniškim sporedom. Glavna izrednost bo nastop operne pevke Zinke Milanove od Metropolitan opere v New Yorku. A tudi ves ostali spored bo vreden poseta.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko radio uro v Chicagu od 9. do 10. ure dopoldne, postaja WGES, 1360 kilocycles. Vodi jo George Marchan.

VABILO na VABILO POMLADNI KONCERT

"SAVE"

v nedeljo, 31. marca, 1940, ob 3. pop. V DVORANI SNPJ, 2657 S. LAWDALE AVE.

SPORED:

- 1. a) "Delavski spev" (Scheu) mešani zbor
b) "Naš prapor" mešani zbor
2. Kvartet — Louis Valencic, Al Rak, Anton Garden, Carl Church
a) "Rožmarin (Volarič)"
b) "Pastirček" (Gerbič)
3. a) "Valček" (Riva) mešani zbor
b) "Pred mojo kajžo" (koroška) mešani zbor
4. Solospjev — Carl Church
a) "The Desert Song" (S. Romberg)
b) "Asleep in the Deep" (H. W. Petrie)
5. a) "Venček narodnih pesmi" mešani zbor (solist A. Garden)
b) "Mamica moja" (bes. A. Šubelj) mešani zbor (solist L. Valencic)
6. Oktet — Anna Miško, Alice Artach, Elain Turpin, Mimi Omahen, L. Valencic, Al Rak, A. Garden, C. Church
a) "Dekle kaj s' tak žalostno"
b) "Gor čez jezero" (Hubad)
7. a) "Slava delu" (Prelovec) mešani zbor (solist: Alice Artach, Louis Valencic)
b) "Cvetoih deklie prsa bela" mešani zbor

Dirigent JAKOB MUHA; pianistka MARY MUHA.

PO KONCERTU PLES V OBEH DVORANAH.

Igrata Gradiškov orkester in Pucljeva godba.

VSTOPNINA: 40c v predprodaji, pri vohodu 50c; samo za ples 25c.

VABLJENI VSI!

TISKOVNI FOND PROLETARCA

V. IZKAZ
Imperial, Pa. \$t. 106 SNPJ \$2; Frank Augustin \$1.50, skupaj \$3.50. (Postal Frank Augustin.)
Detroit, Mich. Jos. Klarich \$1.43. La Salle, Ill. John Strell za bivši klub št. 4 JSZ \$2; po 50c: Joe Jakše st. in Joseph Novak; po 25c: Frank Spiegmiller, Mat. Vogrich, Frank Lepich, Vencel Obid, Frank Vidergar, Anton Derzich in John Novak; po 10c: John Buchar, Louis Korošec, Štefan Mahnič, Frank Ravnikar, Anton Mahnič, Frank Ogrinc, Vencel Terdin, Anton Sotovski, Fred. Malgai, Frank Struna, Joseph Skof; po 5c: Frank Mershak, Louis Gnidovec, Anton Remenihi, skupaj \$6.00. (Postal Joseph Novak.)
Bon Air, Pa. Lovski klub \$1.00. Latrobe, Pa. Mary in John Fradel \$1.00.
Los Angeles, Calif. Frank Novak \$50c.
Forest City, Pa. Frank Gerštel 50c. Lorain, O. John Slajnar 75c. Chicago, Ill. Fred A. Vidler 50c. Cleveland, O. Frank Barbič \$1.00. Skupaj v tem izkazu \$16.18, prejani izkaz \$122.55, skupja \$138.73.

KNJIGE CANKARJEVE DRUŽBE



Cankarjeva družba v Sloveniji je za leto 1940 izdala sledeče tri knjige:

- 1. KOLEDAR, povečan in z bogato vsebino.
2. MARSELJEZA, spisal v spomin 150-letnice francoske Velike revolucije Herman Wendel.
3. SLOVENSKI POLITIČNI PROBLEMI. Spisal Anton Dermota.

Vse te tri knjige dobite poštine prosto za \$1. Naročila pošljite na naslov:

Proletarec

2301 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

•• KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE ••

KOMENTARJI

"Yanks are not coming" je polednjih par mesecev himna ameriških komunistov v propagandi proti Angliji, ker se je zapletla v vojno s Hitlerjem. Ampak leto nazaj so ISTI komunisti zahtevali, da naj "jenkiji" gredo z vso svojo močjo v demokratično fronto z Anglijo za uničenje hitlerizma in ščitena malih dežel. Pakt, sklenjen lanskega avgusta v Kremju med Stalinom in Hitlerjem je sicer komunistom za nekaj dni zaprl sapo, nato so razumeli, da morajo svoj plašč obrniti po vetru. Antifašizem in demokracijo so zavrgli in zdaj so za mir (s Hitlerjem) in proti imperialistični vojni (Anglije in Francije, toda ne proti Hitlerjevi, ruski in Mussolinijevi). — J. P.

En blagoslov konca vojne s Finsko je, da se svet ne bo mogel več norčevati iz velike, močnejše Rusije, kot se je, dokler je bila v spopadu z malim finskim narodom. — John Chermazar, Chicago.

"Mi nikdar ne odnehamo!" To je rekel Hitler v svoji izjavi, da bo vztrajal v vojni do zmage Nemčije. Enako je trdil kajzer. In še marsikdo v marsikateri deželi. Tudi Napoleon je bil junak. A je vzlic temu propadel.

Finska je morda vendarle zmagala. Ohranila si je "banditsko" vlado in pretežni del svoje dežele na zemljevidu. Propadla pa je vlada, ki je bila ustanovljena za Finsko na papirju in izginila na papirju.

Thomas Blazina, ki pravi, da je voditelj Ameriške-jugoslovanke legije (vojakov, ki so bili v svetovni vojni), je na ameriško vlado apeliral, da naj pošene Ottona Habsburskega, ki zdaj tu agitira za obnovitev avstro-ogrskega prestola, nazaj, od kjer je prišel. Navaja, kako tiranski so bili Habsburžani in da Jugoslavlani ne marajo z njimi nobenega opraska. A recimo, da bi prišel sem na obisk mladi Peterček, bodoči kralj Jugoslavije. Tedaj šele bi Hrvati protestirali, posebno še

oni okrog pittsburske "Nezavisne Hrvatske Države"!
Ameriško delavstvo od unijških voditeljev čezdalej bolj zahteva pobotanje med CIO in AFL. Ampak odborniki unij so sedaj silno "busy" z indorsiranjem in z agitiranjem za demokratske in republikanske kandidate.

Del Poljake, ki ga je zasedla Rusija, je kar se tiranstva tiče, veliko na boljšem nego oni, ki si ga je sporazumno z Rusijo vzel Hitler. A vendar tudi v ruskem kraju bivše Poljske ni vse zlato, kar se svet. Že 15. februarja so iz Moskve poročali, da je bilo pogmanih 4500 družinskih očetov iz osvobojenega dela v Sibirijo, družine pa pošlje vlada za njimi pozneje.

V Clevelandu je nekaj liberalcev, ki se dušajo, da socialistov v metropoli sploh ni, razen ime sbe v starem postopju SND in pa mrtve slike socialistov v nji. A isti liberalci, kadar jim ne gre kaj po volji, pravijo, "socialisti so krivili" Cudaki, kaj ne? Kdo? Socialisti na slikah, mar ne? Ali pa liberalci, ki živi ne vedo, kaj govore in delajo!

Američani so zavarovani za milijarde dolarjev. In še mnogo povrh. Metropolitan Life Insurance Co. se ponaša, da ima že nad petmilijardno imovino. Njene zavorovalne pa znašajo preko 23 milijard. To je res nekaj. Ni pa dobro znamenje za Američane, ker ako bi znali, bi lahko imeli ljudsko, ne privatno zavarovanje.

Dne 2. decembra je vlada v Moskvi postavila Finski "judsko vlado" z Ottom Kuusinenom na čelu in izjavila, da je to edina, ki jo prizna. Prejšnje je proglasila za bando banditov, s katero se ne bo nikdar več pogajala. V prvi polovici marca t. l. pa je Moskva Kuusinenova zavrgla in sklenila pogodbo z vlado "banditov".

Mnogim se zdi sporazum, ki ga omenjamo zgoraj, nerazumljiv. Enako novemu Svetemu Jožefu, Napreju, ki je pribe-

KAJ BO V TEM LETU Z RUMUNIJO



Rumunija ima pod orožjem že okrog milijon šest sto tisoč moč. To je za tako majhno deželo ogromno breme. Po nji preže vse imperialistične sile, ker poseduje najbogatejše oljne vrelce v Evropi. Nemčija je odvisna od njih. Anglija bo vojno izgubila, če se ji ne posreči blokirati Hitlerjeve države tudi z rumunske, švedske in ruske strani. Na sliki je četa rumunskih vojakov. Dasi ima primeroma za svojo velikost ogromno armado, ni verjetno, da ji bo šlo v slučaju spopada z Nemčijo ali Rusijo, ali z obema, kaj boljše, nego po-koini Poljski. Kralj Karol sicer zagotavlja; da ne pusti, a v slučaju vojne odločuje pač le jačja sila.

nil v Cleveland. V izdaji z dne 15. marca, torej že po sklenjenem sporazumu med Moskvo in "banditi", ves ogorčen vprašuje (seveda nas, ne Moskvo):

"Kaj pa je narobe s pravo finski vlado v Terijoki, da se nihče izmed teh samaritancev (ala Herbert Hoover) ne zmeni zanjo? To je vlada, ki je takoj izdejala program, da se razdeli vso zemljo in gozdove enakopravno med finske kmete... Ali je kaj narobe, da je kmete izvezla od plačevanja davkov? Ali da podpira male trgovce in obrtnike...?"

Kajne, to so pri Napreju otročiji! Zmerom morajo capljati nekaj tednov zadaj za najnovejšo linijo!

Barbertonški Bombač je izgubil še tisto malo smisla za glasbo, kar ga je bilo nekoč v njegovih glavi, ko se je v nji gnjavil, kako napraviti kak kšeft s "koračnico SNPJ". Zdaš se gnjavil brez not za Napreja, ker je huđ na ves svet zaradi svojih neuspehov. Bog mu daj zdravje in še mnogo radosti! Rečem le, da kakor ni bil za skladatelja, tako za kolumnista ni dober. Kvečjemu za Napreja, a še v njemu je slab.

Slike v listih, nanašajoče se na važne dogodke, so potrebne. Ni pa potrebno, da bi bile natisnjene tako, da nič ne pomenijo razen packarijo. — P.

Prepisovalec dopisov pri Am. Slovincu najbrže kolne, kadar mu njegovi "sotrudniki" nalagajo polena na ramena v obliki dopisov "za vero" in proti socialistom. Težko mu je iz njih kaj razumljivega spraviti skupaj.

Enakopravnost z dne 16. marca pravi, da so objube in pretnje Antona Grdine s tožbami prazne "grožnje"! Tone je namreč zaprel s postopanjem proti "obreklijivim" listom na sodišču, a omenil je samo tri slovenske liste, ki si jih je vzel za tarčo. Enakopravnost pa ga vprašuje, kaj je z angleškimi listi, po katerih so slovenski le povzeli svoja poročila? Izgleda torej, da iz tega grmenja ne bo plohe.

V uradu HBZ se že mnogo tednov dogajajo burne stvari. Pet uslužbencev je upravni odbor treh proti dvema članoma odpustil. Glavni odbor jih je znova apossil. Večina uprave je svojim spet naročila, da naj pridejo na delo, ker niso odslovljeni. Deset revežev je nato prišlo v urad in gledači drug drugega jezno, a delo, ki bi ga lahko opravljajo pet, je stalo. Zadevo ima v rokah že sodišče in pennsylvanski zavarovalniški urad. Naj reče kdo kar hoče, to, kar odborniki v svojem medsebojnem boju počno, ni pravilno. Wm. Boyd (Boič) pa se je v teh intrigah še posebno slabo izkazal. Morda je dober politikant v Ohiu, a v HBZ je izredno slab. Kajti v vsakem slučaju bo vsled tega boja HBZ na izgubi.

Ste prejeli opomin, da je vam naročilna potekla? Ste jo že obnovili?

Barbič o tem in onem

Cleveland, O. — Če hočeš kdaj velik postati, si moraš znati graditi karijero. Naš "Lindy" Lokar to pravilno razume in ve, kako se je treba uveljavljati. V dnevniku "The Cleveland News" z dne 12. marca smo videli njegovo sliko in opis o njemu. Pisec poudarja Lokarjevo delo pri SDD in ga označuje za glavnega načelnika. Za desno roko ml. Lokarju je omenjen V. Coff, drugi so sami mladi možje, ki imajo kaj govoriti, ali pa tiho biti. Izmed starejših ni omenjen nihče, niti M. Petrovič ne.

Reporter John Mihal je svoje poročilo končal z ugotovitvami, da je Lokar ml. vodja direktorjev SDD in priznan kot neoficijni župan na Waterloo Rd. In da je star šele 33 let, da je uposlen na sodišču ter dodeljen sodniku F. J. Laushtu. Večere porablja v sosesčini za izravnavanje raznih zadev.

Mi dvomimo, da je Coff Lokarjeva desna roka. Kajti slednji je v svojem delokrogu to kar je bil kajzer Wilhelm v Nemčiji: "Ich und Gott!" Tisti, ki je označen za desno roko, pa je le angel, ki mora škropiti kakor mu je naročeno. Saj veliko rojakov to vendar ve, ker ni nikakršna skrivnost. To bi lahko vedel tudi zagovornik Coffa v Proletarcu.

Pred nekaj meseci sem dobil zanesljivo poročila od moža, ki je imel več let precej opravka v aferi in je bil enkrat z njima. Pa so se mu odprle oči. In mi mislimo, da imajo vsi socialisti zdprte oči, ampak se večkrat zmotimo, ker smo pač zmotljivi.

Za dopis, na katerega je bila "kontra", nisem odgovoren. V. Coff je na seji društva v novembru tudi povedal, da mu je Naprej ljub in ga rad čita. Naročnik Proletarca ni bil.

L. 1921 je bil tu na pobudo Joško Oвна obnovljen klub št. 49 JSZ. Nekateri člani so se potem pajdašili s komunisti, drugi pa se prepirali in debatirali

z njimi toliko časa, da je šel klub "po gobe".

Leta 1924 je bil reorganiziran in spet bi ga leta 1928 zadel slična usoda, da se ni dobilo par sodrugov, ki so ga ohranili. Sodrugom, ki se lotijo takih nalog, je potrebna korajža, ki pa jim je po mojem mnenju primanjkuje.

Čitali smo tudi Lokarjevo poročilo v Prosveti in Enakopravnosti (mogoče je bilo poslano tudi Ameriški Domovini in Napreju, ker je z vsemi prijatelji, ako gre njemu v prid.) Piše o velikem dobičku in navaja vsoto, toda v merodajnih računih, ki so nam bili predloženi, tiste vsote ne najdete niti s povečevalnim steklom.

Podpisani je poslal nasprotno poročilo Prosveti, ki pa ni zagledalo belega dne. Torej se nas sili ostati v temi. Potem pa se pišemo in "blebetamo" o demokraciji.

Večkrat se vprašam, kje je ostalo tisto junaštvo in nekdanji pogum starih bojevnikov. Ako ne bi bil Jože Zavertnik upepeljen, bi ga bilo treba poklicati iz groba. V Prosveti sem čital nekaj tudi radi našega Joe Kuničča, ki je rental ali dal drorano Tonetu Grdini. Če jo je dal, je v redu, ker je pač njegova lastnina. Lahko jo odda v najem v vse postavne namene, kakor to delata SND in SDD, ker tudi tam je Grdina že kazal svoje slike. Podpisani je takrat o tem poročal v Proletarcu, ki je dopis priobčil.

Ampak Jože Kunič je precejšnji podpiratelj Proletarca, ali ni tako, vi v Chicagu? Mote reči trditi obratno? Je dober, star član socializma ko še med vami ni bilo enega, ki bi bil vedel kaj o social-demokraciji v imperiju, iz katerega ste došli. In pa še pomislimo, da je Jože dosegel nad sedemdeset let. Torej če se imamo za inteligentne, pa poskusimo biti še previdni, kadar imamo opravka s sodrugom.

Frank Barbič.

(Op.—Izzivanja v gornjem

dopisu glede s. J. Kuničča ne spadajo v resen dopis. Odgovoren dopisnik se jih ne bo posluževal. Proletarac ni žalil s. Kuničča niti z eno besedo, niti ne sodrugi v Chicagu. Vzlic temu se je dopisniku zdelo za potrebno strsti svoje kaprice nanje in s tem neposredno na Proletarca.)

Da se bomo razumeli

Cleveland, O. — Kadar nam zmanjka gradiva za argumentiranje, ga iščemo med vsticami. Tako je storil tudi Ivan Jontez v dopisu v zadnjem Proletarcu "o neupravičeni kritiki" v zagovor tajnika SDD V. Coffa.

Tista mala refleksija, katere je bila vržena na V. C., je bila zapisana ne s kakimi podprtimi dokazi, le dvomljivo, torej reflektor sam je bil oziroma je v dvomu. Ako želi Ivan o stvari izvedeti bolj natančno, naj se obrne na bivšega hišnika SDD, ki se jim je odločno postavil po robu, in ne V. C. Dokazi se torej dobe.

Izjava, ki jo je podal na seji društva št. 53, je bila bolj jalova. Fantje so pač prisiljeni iskati nove linije in jih to spravljajo v zadrege.

Sicer pa tisto ni bilo vredno, da se bi pričkali, ker je bilo omenjeno še mimogrede in po informacijah, ki jih je pisec dobil od "insajdarja".

Meni se vidi, da je bila Jontezova kritika neupravičena. Morda jo je pisal iz svojih izkušenj, kajti tudi njemu so že očitali isto kot sedaj oni meni. Saj ne rečem nič zoper V. C., a rad bi, da bi imel on malo trdnjše hrbtenice, to je, da bi bil odločnejši. Kaj bi se le sedaj izgovarjal, ko je njihova stara linija propadla.

Nepodpiran dopisnik.

Dva brata v Milwaukeeju v politiki drug proti drugemu

Frank P. Zeidler v Milwaukeeju je tajnik socialistične stranke v Wisconsinu in ob enem je kandidat v okrajni odbor milwaukeeške county.

Njegov brat Carl Zeidler pa je dobil nominacijo "nestranekarjev" za županskega kandidata proti socialistu Hoanu. Volitve bodo 2. aprila. Brata Zeidler sta v kampanju kajpada drug proti drugemu. Razlike v prepričanju torej ne poznajo mej niti med najbližnjimi sorodniki.

Naročite si Majski Glas. Posamezna številka stane 25c.

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. Lincoln 4700
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Milwaukeeški komunisti in njihova kampanja

V zadnji kampanji za primarne volitve so milwaukeeški komunisti za svojega kandidata proti socialistu D. W. Hoanu dobili 1.139 glasov, ali enega proti 75. Kajne, koliko šundra lahko napravi tisoč komunistov? A posledica: vakum!
N. N.

AGITATORJI NA DELU

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročin. Namreč agitator, ki pošlje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

III. IZKAZ

Anton Jankovitch, Cleveland, O.	17½
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	17
John Zornik, Detroit, Mich.	14
Martin Judnich, Waukegan, Ill.	8
Joe Oblak, Chicago, Ill.	7
Leo Alper, Milwaukee, Wis.	6
Jos. Klarich, Detroit, Mich.	6
Jennie Dagarin, Cleveland, O.	5
Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.	4
John Langerholc, Johnstown, Pa.	4
Frank Novak, Los Angeles, Calif.	4
And. Liksan, San Francisco, Calif.	4
Miko Klutz, Willard, Wis.	3
John Plachtar, Detroit, Mich.	2
Joško Oven, Chicago, Ill.	2
Anton Zaitz, Chicago, Ill.	2
Peter Benedict, Detroit, Mich.	2
Anthony Drasler Jr., Forest City, Pa.	2
Anton Potokar, Detroit, Mich.	2
Angela Zaitz, Chicago, Ill.	2
John Kosin, Girard, O.	2
Joseph Drasler, Chicago, Ill.	2
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	2
John Petrich, New Philadelphia, Ohio	1
John Bogaty, Girard, O.	1
John Teran, Ely, Minn.	1
Jos. Krmel, Burgettstown, Pa.	1
Jacob Kunstelj, Ely, Minn.	1
Anton Shular, Arma, Kans.	1½
Skupaj v tem izkazu (4 tedne, od 24. febr. do 23. marca) 125 naročin.	
Prejšnji izkaz (4 tedne) 132 naročin.	

PRISTOPAITE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanovljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

ZDAJ—

vam ni treba imeti nobene sitnosti več s furnezom v menjajočem se pomladanskem in jesenskem času



Cudoviti novi portable plinski gorilci

... vam nudijo enakomerno toploto po zmerni ceni — avtomatično. v skladu z vašim zimskim obratovanjem furneza.

PRIROČNO in idealno za menjajoče vreme. V večini slučajev nalaga toploto nad polovico greine sezone.
AVTOMATIČNO! Nobene pažnje, ne podžigavanja in odnašanja pepela. Samo naravnaje termostata zadostuje.

ZDRAVSTVENO! Obilico čiste, enakomerne toplote in nobene mrzlotke ko vstanete zjutraj.

LAHAK! Teža manj kot 12 funtov. Se z lahkoto odstrani, brez kakere posebnega orodja.

EKONOMIČEN! Nizke cene in nobene potrate goriva. Pišite za pojasnila takoj!

Thermostat kontrolnik vsebuje instalacijo... Nobenih posebnih strojkov

\$49.50

SAMO Instaliran 55 TAKOJ—potem pa \$1.50 na mesec za 36 mesecev, prevozni stroški vključeni.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

V NEDELJO JE SAVIN KONCERT

Chicago. — Na drugem metu Proletarca je priobčena program pomladnega koncerta Sava, ki se vrši prihodnjem nedeljo. Osem je novih pesmi, to je takih, ki jih Sava še ni pela; pet od teh je zborških in tri kvartete oziroma solistične, ostale so pa večinoma "pol nove", to je, da jih Sava še ni dosti pela. Toda pri pesmi je stvar ta: čim večkrat jo človek sliši, posebno če je dobro zapeta, tem bolj se mu priljubi. To dokazujejo posebno narodne pesnice, ki so najbolj priljubljene.

Pesem je kakor lepa roža, ki je človeku vedno v utehu. Lepo rožo radi vedno pogledamo in jo občudujemo, posebno ako si natančno ogledamo njen navidezno enostavnost, in resnici pa delikaten sestav, umotvor narave, kakor je vsako živo in tudi neživo bitje. Prav tako je tudi s pesmijo, umotvor človeka, v katerem sta pesnik in skladatelj izlila vsa svoja čustva in hrepenenje, svojo prirojeno in pridobljeno nadarjenost in s tem duševno obogatila svoj narod in človeštvo.

Pesem brez pevca ali glasbenika pa je seveda mrtva. Zato važnost naših zborov in seveda tudi posameznih pevcev, ki se žrtvujejo s časom in gmotno za gojenje pesmi. Nekaterim ljudem je seveda vseeno, če raste trava ali ne; zadovoljni so, da je le okrog njih zelena, in če so dovolj sebični ali indiferentni, se bodo še radovali, če je pri sosedu vse golo. Ni treba poudarjati, da človeški napredek ne vodi po tej poti, posebno ne v kulturi, brez katere bi bil človek še danes divjak, ne glede kaj si kdo misli o tej ali drugi vrsti kulture. Dejstvo je, da je človek socialno bitje, popolnoma odvisen od sočloveka, čeprav se tega mogoče vsak posameznik ne zaveda. In ta odvisnost je danes še veliko večja, kakor je bila v preteklosti; lahko tudi rečemo, da bo v bodoče še večja, ker tako zahtevajo zakoni družabnega razvoja.

Tudi ni treba poudarjati, da so pevske zbori — sploh vse priredbe, pa bile take ali take — odvisne od publike. Tako je tudi Sava odvisna od VAS, ki ljubite pesem in jo radi slišite, od VAS, ki so vam pri sreči velike ideje gibanja, katerega del kot pevske odseke socialističnega kluba št. 1 JSZ je Sava, sploh od VSEH prijateljev zborov ali posameznih pevcev, ki ste v preteklosti napolnili dvorano in se gmotno žrtvovali. Upamo, da to storite tudi prihodnjo nedeljo popoldne in posetite Savin koncert. Program sicer ne bo dolg, bo pa luškan, in luškane stvari se človek vedno dalje spominja kakor pa dolge in povrhu mogoče še utrudljive ali dolgočasne. Priljubite tudi svoje prijatelje. Če nimate še vstopnice in si jo želite rezervirati po predprodajni ceni, pokličite Delav-

ski center Rockwell 2864 in jo boste dobili pri vходу. Potem bo pa Puceljev trio krožil polka in valček v spodnji dvorani, če bodo vas mikali pa ameriški plesi, boste lahko šli pa v gornjo dvorano. Vsekakor vas Sava pričakuje v nedeljo popoldne v dvorani SNPJ. Dobrodružli VSI! — Tajnik.

Člani JSZ izvoljeni za delegate na konvencijo S. P.

V kolikor nam znano, so izvoljeni za delegate na konvencijo soc. stranke 6. aprila v Washington, D. C., izmed članov JSZ v Clevelandu Joseph Jauch in Ivan Jontez, v Illinoisu pa Antea Garden. Drugih kandidatov iz vrst našega članstva ni bilo. V Illinoisu je kandidiral za delegata tudi Anton Zagar iz North Chicaga, bivši urednik Proletarca, ki pa je član angleškega kluba. Tudi on je izvoljen.

Pravico do delegatstva ima na podlagi strankinih določb okrog dve sto delegatov, poleg teh pa namestniki. Pripravljalni odbor pričakuje tudi kakih isoc gostov.

Socialistično gibanje med mladino na Švedskem

Švedska je v delavskem gibanju ena izmed najvzornjših dežel. Socialistični pokret se je v nji svobodno razvijal vse do zveze med Mosko in Berlinom. Zdaj mora švedska uravnati svojo vnanjo politiko v interesu teh dveh njenih najmočnejših sosed, kar ima svoje posledice tudi na delavske vrste.

Vendar pa ima mala švedska še zmerom socialistično gibanje, ki je res socialistično. Zato napreduje tudi v kritičnih časih. Mladina, ki se marsikje udaja sanjaškim demagogom, ali pa sledi provokatorjem, je na Švedskem socialistično organizirana v lepem številu 105.000 članov in članic. Kaj, ko bi se v velikih Zed. državah mogli postaviti s tolikšno množico socialistično organiziranih mladih ljudi!

V soboto 6. aprila zabava društva št. 86 SNPJ

Chicago. — Kaj, če se bi enkrat Slovenci naše naselbine zbrali tudi na "north side"? Večinoma pridemo skupaj le na "west side". A tudi pri nas je prijetno. Društvo Slovenski dom št. 86 SNPJ vam nudi to priložnost v soboto 6. aprila zvečer v dvorani Aldine, 911 Armitage Ave. Plesalcem bosta na uslugo s svojimi zvoki Omerza in Gradišek. Torej na svidenje enkrat pri nas. — Član društva.

Cemu tisti, ki venomer poudarjajo svoj radikalizem, niso tudi aktivni za radikalizem?

OBE UNIJI V AKCIJI ZA PORAZ TRDNJAV MEZDNE SUŽNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

njegovi namigi, naj korporacije raje priznajo unije AFL, kajti v nasprotnem slučaju, če bodo zoper unije v naprej, si utegnajo nakopati "revolucionarne" unije CIO in "revolucionarne komunistične metode".

Cilj pol milijona članov

Kampanja, ki jo je podzvela AFL, je osredotočena na strokovne delavce, in ko se utrudi med njimi, bo — tako obeta — organizirala tudi navadne delavce. Njen cilj je pridobiti v unije v sedanji akciji najmanj pol milijona delavcev, kar je že nekaj, ako se ji to res posreči. Toda trgovske komore in južnih deževah so tako fanatično protunije, da bo tudi AFL, v zvezi s svojim flirtanju z delodajalci in z apeli nanje imela nič koliko ovir. Kajti ena največjih prednosti izkoriščevalcev v južnih državah je ignoranca tamošnjega ljudstva. Hočejo ga obdržati v temi za vsako ceno. Nahujskano je smatrati za bogotajca vsakega unijskega organizatorja in vsak Zid mu je zločinec, ki je pribil Krista na križ. Toda židje delodajalci ne porajajo, ker oni se bigotom ne izpostavljajo, težje pa bi bilo za unijske organizatorje židovskega pokolenja. Ti ne bi mogli vzlic organizatorjem sposobnostim med delavci na jugu ničesar doseči.

Milwaukee, Wis. — Stejemo si v dožnost zahvaliti se vsem, ki so pomagali v kampanji za kandidata, ki jih je indorsirala socialistična organizacija in farmarska-delavska progresivna federacija, in za glasove, ki so jim jih oddali pri primarnih volitvah. Izpadle so boljše nego smo pričakovali.

VOLILCEM V MILWAUKEEJU

Milwaukee, Wis. — Stejemo si v dožnost zahvaliti se vsem, ki so pomagali v kampanji za kandidata, ki jih je indorsirala socialistična organizacija in farmarska-delavska progresivna federacija, in za glasove, ki so jim jih oddali pri primarnih volitvah. Izpadle so boljše nego smo pričakovali.

Ob enem nanje apeliramo, da ta boj nadaljujejo in skupno zmagamo pri volitvah, ki bodo v tork 2. aprila. Kajti pokret, za katerega delujemo, ima za svoj smoter izvojevanje boljšega, srečnejšega življenja. Sistem, ki ga preživljamo, je v krizi in ponekod že v razvalinah. Naš cilj je, da ga nadomestimo z novo uredbo, ki bo vredna ljudi.

Apeliramo na vas, da se udeležite volitev vsi do zadnjega in svoje glasove oddaste SVOJIM kandidatom. Ti so: za župana Daniel W. Hoan; za mestnega blaginjaka Theodore Dammana; za mestnega comptrollerja John L. Grunwald; za mestnega pravnika Paul Gauger; za mirovnega sodnika Carl R. Hampel; za konstabla John E. Beck; za aldermana v 5. wardi John C. Brophy; za supervizorja v 5. in 8. wardi Ori-

E. Husbye; Leonard C. Fons za sodnika.

Orie E. Husbye je nasledil slovenskim volilecem posebno izjavo, v kateri se jim je zahvalil za dosedanje sodelovanje in ob enem omenil v nji med drugim, kako njegovi nasprotniki širijo izvolitve ne bo deloval za revne ljudi, ki so na relifu ali si ga skušajo dobiti. V tej izjavi zagotavlja, da bo storil zanje v slučaju izvolitve vse v svoji moči in pomagal vsaki bedni družini, ki je prišla v težavo ne da bi bila njena krivda. Rokaji volilci, oddajte prihodnji tork 2. aprila svoje glasove vsem gori omenjenim kandidatom in agitirajte, da store to tudi drugi.

Ob tej priliki se zahvalujemo tudi vsem prispevalcem darov k prireditvi našega kluba, ki se je vršila v SST dne 10. marca. Enako vsem udeležencem. Uspeh je bil zelo dober. Ogljubljamo, da bomo svoje delo vrhlo teh vzpodbudnih dogodkov v prid delavskega razreda vztrajno nadaljevali. Klub št. 37 JSZ.

CIKASKE NOVICE

Chicago, Ill. — Dne šestega aprila 1940 bodo naši bratje Hrvatje imeli veliko prireditev v Slovak Sokol Hall v bližnjem Lyonsu, Ill., na kateri bo nastopil tudi naš dobro poznani in zelo marljiv pevec, Tom Cukale. To bo v soboto večer, zato se nudi lepa prilika vsem Jugoslovanom v Chicagu in okolici, da tisto prireditev posetijo, ker bo poleg Cukaletovega nastopa izvajan tudi obširen in pester



TOM CUKALE

program v petju, godbi in dramatičnih skicah.

Ker se Tom Cukale rad odzove tudi vabilom z naše strani, in je že večkrat nastopil na naših prireditvah ter s svojim nastopom obogatil program, nas skoroda nekoliko veže dolžnost, da ga gremo poslušati tudi na prireditvi, s čemur bomo najbolj dokazali, da ga priznavamo za razvijajočega se pevca, katerega milodoneče akorde bomo imeli priliko poslušati v bodočih nastopih, ko se bo njegov akt, nastop in glas popolnoma razvil. Dasi je že v družem štadiju tega razvoja, bo prav gotovo vesel, če mu bomo nekoliko pomogli z moralno pomočjo s tem, da pridno posežemo njegove nastope, kajti boj do popolnega priznanja v vsaki umetnosti je zelo težak. Ker je Tom Cukale marljiv in vreden v svojem podvzetju, upamo in želimo, da kmalu doseže ta predpisani in zaželjeni cilj.

Nadalje vam Tom želi naznaniti, da bo enkrat meseca oktobra letos tudi v Clevelandu nastopil. Aranzma ni še popolna, zato datuma še ne ve; bo pa vse to s sporedom vred pravočasno naznanjeno v cikaskih in klevelandskih slovenskih listih.

V soboto 30. marca bo popoldne in zvečer prirejena takozvana "April Fool" domača zabava v John Hujanovih prostorih na 2611 So. Trumbull ave., katere obeta biti prav luštna in zanimiva. Res je, da se bo stvarca vršila dva dni pred "tapravim" datumom, vendar pa to ne bo prav nič škodilo združenemu in pestremu razvedru, ki obeta poplaviti stare in mlade posetnike.

Ker bo prosti prigrizek in godba za ples, se bom najbrž tudi jaz znajdel tam — pa magari če postanem desetkrat "aprilfool". Ker se bo pilo, jedlo, plesalo in rajalo, se bo vmes najbrž tudi kaj pelo. Jaz

kot eden izmed dobrih pevcev (oziroma 'pivecv'), se že vnaprej priporočam ne le za solo, pač pa tudi za duete, kvartete, sekstete — pa magari oktete — pri glazih, seveda... Kar se pa na klobas tiče, je pa moja navada in tudi slast že davno povsod poznana.

In ker to domačo zabavo prirejata naša dobro poznana gostilničarja in kulturna delavca, John in Theresa Hujan, se za nas njihne prijatelje spodobi, da ju na ta dan obiščemo. Ona je že več let pevka pri našem soc. pevskem zboru Sava, on pa eden izmed naših najboljših igralških moči v dramatik. Ker ona dva z nami sodelujeta, smemo tudi mi z njima saj v tem, da bomo Rezki vse sendviče predihači, Janezu pa vse flaše izpraznili!

Letos v začetku maja meseca bo naš rojak John Skavich prevzel vodstvo pikniškega vrta in gostilne, takozvane Red Gate Grove, katero je kupil od dosedanjega gospodarja, Johna Stežinarja. Prostor se nahaja

NEMCIJA OBLJUBLJA EVROPI "NOV RED" IN "OSVOBODITEV"

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mussolini s svojimi ostrimi izjavami proti Rusiji prenehal. Načrt Nemčije. Nemška vlada želi mir z Anglijo. Ampak v Londonu vanj nikakor ne pristanejo, potem je pač treba pomoči in zvez. Če tega ne dobi, bo konec tretjega rajha sličen kakor je bil konec kajzerjeve Nemčije.

Anglijo si Hitler upa premagati s popolnim sodelovanjem Rusije in Italije. A zastoj se pomoci ne dobi. Torej naj zavladava v Evropi "nov red". Rusija je s svojo zvezo z Nemčijo teritorialno že veliko pridobila. Nemčija ji obljublja uspehe tudi v gospodarski kooperaciji, kakor jih ima v politiki. Treba pa je spraviti v to zvezo še Italijo. Kajti Hitler je določil te tri države za graditeljice "nove Evrope" in zraven še Japonsko za preosnovo sveta. Ima pa kajpada težave. Gre se za plen. On bi rad monopol izkoriščanja vseh balkanskih dežel, a Mussolini smatra, da je to njegov "privilegij". Tudi v Moskvi se za Balkan sedaj veliko zanimajo. Hitler bi torej rad, da bi se Berlín, Rim in Moskva sporazumeli, kdo naj si vzame to, kdo drugo deželo, in katere naj izkloča ena ali druga, ali pa vse tri sporazumno.

Japonska v igri

Hitler želi v vojni za razbitje Velike Britanije tudi sodelovanja Japonske. Kar se Italije tiče, je stvar v redu. Druga je z Rusijo. Japonska gradi "nov red" v Aziji. To ni v interesu Rusije. Kajti ako si Japonska podvrže Kitajsko popolnoma, bo postala tako mogočna, da si nekega dne zaželi Sibirije odprt in seže po nji. Japonska v diplomaciji podpira nemške in italijanske težnje. A z Rusijo je v hladnih odnosnih.

Kakor koli torej obračamo Hitlerjev "novi red" v Evropi in japonskega v Aziji, vidimo, da to, kar imajo v mislih, ni nikak "nov red", ampak osvajanje. Maže dežele smatra on le za sredstvo, ki ga je treba izkoriščati njim v korist, neglede kako s tem poslabšajo življenjske razmere v njih.

"Nov red", ki ga obeta Evropi Nemčija, bo res "nov red". Namreč tak red, kakšen je v ječi, ako se Hitlerjeve sanje po osvajanjih do kraja uresničijo.

Palandech's Yugoslav American Radio Broadcast

every Saturday, 3 to 4 P. M. Station WHIP, 1480 kilocycles.

(First Station on your dial.)

MILLER'S CAFE

5205 St. Clair Ave., Cleveland, O. Fino pivo, vino in žganje. Vsak petek ribja večerja, ob sobotah kozlja. — Fina postrelba. Dobra godba.

ob Archer ave. cesti v Willow Springsu, ter je za večino nas Slovencev v Chicagu in okolici oddaljen je deset do dvajset milj, kar omogoča pogoste letne posete. Prostor je sploh vsej javnosti dobro poznan, ker je eden najboljših vrtoev za piknike v tem okrožju. John pravi, da bo imel vedno pripravljen okusen prigrizek in vsakovrstno pijačo za naše poletne piknikarje in balincarje.

"Dobro, bomo videli!" je rekel tisti, ki se je za vsako stvar rajše hotel iti prepričati na lice mesta, pa magari če ga je to stalo stotake, kot pa da bi verjel govorce in trditve drugih. Ker sem tudi jaz eden takih svojeglavcev, se bomo, John in družina, večkrat videli na vaših balincarskih prostorih!

Frank S. Tauchar.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

MAREC. CHICAGO, ILL. — Koncert "Save" v nedeljo 31. marca v dvorani SNPJ.

GIRARD, O. — Konferenca Prosvetne matice za severni Ohio v nedeljo 31. marca v Avon Parku v Girardu.

APRIL. CLEVELAND, O. — Pomladanski koncert soc. Zarje v nedeljo 7. aprila v SND na St. Clair Ave.

BRIDGEPORT, O. — Majska prireditev kluba Naprej št. 11 JSZ v soboto 27. aprila v druitveni dvorani.

MAJ. DETROIT, MICH. — Majska proslava in slavoje 35-letnice Proletarca prirediteljski klub št. 114 JSZ v soboto 4. maja.

SPRINGFIELD, ILL. — Majska proslava kluba št. 47 JSZ v nedeljo 5. maja popoldne v Slovenskem domu. MILWAUKEE, WIS. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice za Illinois in Wisconsin v nedeljo 12. maja v S. S. Turn dvorani, 725 W. National Ave.

BARTON, O. — Konferenca Prosvetne matice in JSZ za vzhodni Ohio in W. Va. v nedeljo 26. maja ob 10. dop. na farmi s. J. Skoffa v Bartonu.

SYGAN, PA. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice v nedeljo 26. maja v dvorani društva št. 6 SNPJ.

JUNIJ. ARMA, KANS. — Piknik kluba št. 21 JSZ v nedeljo 9. junija.

CHICAGO, ILL. — Piknik v korist Proletarca v nedeljo 30. junija na Keglovem vrtu v Willow Springsu.

STRABANE, PA. — Piknik konferenčne klubov JSZ in Prosvetne matice za zap. Pensylvanijo v nedeljo 30. junija na Drenikovih prostorih.

JULIJ. CLEVELAND, O. — Slavoje 30-letnice kluba št. 27 JSZ in piknik soc. Zarje v nedeljo 7. julija na farmi federacije SNPJ.

AVGUST. STRABANE, PA. — Piknik kluba št. 118 JSZ v nedeljo 18. avgusta na Drenikovih prostorih.

OKTOBER. CHICAGO, ILL. — Dramska predstava kluba št. 1 JSZ v nedeljo 20. oktobra v dvorani SNPJ.

NOVEMBER. CLEVELAND, O. Na Zahvalni dan v četrtek 21. novembra koncert soc. Zarje v SND, St. Clair Ave.

CHICAGO, ILL. — Koncert Save, v nedeljo 24. novembra v dvorani SNPJ.

DECEMBER. CHICAGO, ILL. — Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v Masonic Temple, 23rd St. in Millard Ave.

Kdor hoče biti socialist, mora poznati in razumeti socializem.

BARETINCIC & SON POGREBNI ZAVOD

Tel. 1475. 424 Broad Street JOHNSTOWN, PA.

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS: 2:00-4:00; 7:00-8:30 Daily. At 3724 W. 26th Street Tel. Crawford 2212. At 1858 W. Cermak Rd. 4:30-6:00 p. m. Daily. Tel. Canal 1100. Wednesday and Sunday by appointments only. Residence Tel. Crawford 8440. If no answer - Call Austin 5700.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI. USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET CLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO. NAROČITE SI DNEVNIK "PROSVETA". Naročnina za Združene države (leaven Chicaga) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrt leta; za Chicaga in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00. Naslov za list in tajništvo je: 2657 So. Lawndale Avenue Chicago, Illinois

PRESOJANJE DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

(Nadaljevanje s 1. strani.) To je bila prva zahteva te vrste v Evropi v zadnjih dveh desetletjih. Druga, kot omenjeno, je prišla iz Berlina.

Jugoslavija ima s svojimi lajdami zelo slabo srečo. Če se ne potope v kakem neurju same od sebe v domačih lukah, si pa poiščejo mine kje v Severnem morju. Nesrečna usoda slednje vrste je doletela jugoslovanski parnik "Slava", ki ga je dne 19. marca blizu Anglije pogrnala na dno nemška mina. Njegova velikost je bila 4,512 ton, torej je bila to že prilična trgovska ladja.

Ameriške kompanije so mnenja, da so sedaj spet one na vrhu, dočim unije nazadujejo. Res se jim je posrečilo marsikje unijskemu gibanju nametati pod nož mnogo poteh.

Narodne manjšine in begunci imajo v tej dobi težke dneve. Sporazumno z Rusijo je Nemčija poslala nji 14.000 beguncev, ki so prifežali v nemški del Poljske v času ruske invazije. Zdaj jih je siloma poslala nazaj. Komunisti v New Yorku niso nič protestirali, pač pa so dva dni razgrajali po krivem pred francoskim konzulatom v

protestiranju proti izgonu španjskih beguncev iz Francije, katerih je kakih 200.000, nazaj v Španijo. Francoski poslanik je izjavil, da razgrajajo po krivem, ker ni Francija poslala nazaj nikogar proti njegovi volji. Ampak sedanja komunistična linija je, poslužiti se vsakega sredstva v boju proti "imperialistični" vojni, kakor sedaj označujejo svojo borbo v obrambo hitlerizma.

Delavnik v Turčiji je bil podaljšan z 9 na 12 ur z opravičbo, da se je treba s pripravami na obrambo požuriti do skrajnosti. Nova naredba za podaljšanje delavnika vključuje na nesrečo tudi otroke in ženske. Vzrok je, da je Turčija res v skrbeh za svojo bodočnost. Strah jo je Rusije. Posebno od kar se je s Finsko pomirila.

Prememba vlade v Franciji je bil pojav, ki so se ga razveselili vsi najnovejši nasprotniki "imperialistične" vojne (komunisti, naciji in fašisti). Ampak sam na sebi jim ni bil nič v korist. Zanimivo je, da je v Franciji ta demokratična procedura še zmerom mogoča, česar pa najnovejši pristaši totalitarne štati nečejo videti, čeprav trdijo, da so za demokracijo. Ampak za kakšno!

John in Theresa Hujan vabita prijatelje in znance, da se udeležijo zabave pri njima v soboto večer 30. marca. Dobra postrelba in dobra zabava za vse! 2611 S. Trumbull Ave. CHICAGO, ILL.

Sava's Concert. Sunday

About the time the first robins come back from the South, after a season of warmth and sunshine, our labor chorus Sava, is ready to present its spring concert after long sessions of strenuous rehearsal. Like the sight of the first robin, we welcome this concert of song and joy.

Savans, under the direction of Jack Muha, have prepared a program which promises to be one of the most elaborate in their history. New songs have been added to their repertoire, and new voices to their chorus. Some of their new singers will be heard in solo numbers and an octet of mixed voices promised to be a treat.

If you admire the beauty of Slovene folk songs—and who doesn't?—you will join the crowd wending its way to the SNPJ hall this Sunday afternoon, March 31st.

The curtain will go up at 3 P. M. Dancing will follow in both halls after the concert, with the Gay Dons on deck.

MAY HERALD

To a large extent, the 1940 edition of our May Herald will be a historical edition. It will carry historical sketches accompanied by pictures of most of the largest JSF Branches throughout the country. Specially written articles, a labor play, poems, greetings, and short stories will also be found in this 35th anniversary issue.

The May Herald is a labor review dedicated to the interests of the Yugoslav workers throughout the entire country, and will contain many highly informative articles of educational interest written by leading contemporary Slovene labor journalists.

It is circulated among our people nationally. Price per copy is kept at the very lowest possible minimum, 25 cents, in order that it may be as widely read as possible.

Yearly publication of this outstanding labor journal, which thousands look forward to reading around the 1st of May, would not be possible without support and cooperation of hundreds of active men and women who solicit advertisements and orders, and do house to house canvassing in its behalf.

In order that we may cover all expenses involved in this year's enlarged issue, we are appealing to all who have stood by the May Herald in past years for assistance in securing advertisements from the business houses with whom they deal, as well as greeting ads from their organizations. With this sort of help we can make it the most outstanding issue of any we have yet published.

Reactionaries Menace Wagner Act

The proposed amendments of the Smith committee majority have aroused the justified resentment of all friends of the Wagner act and all defenders of labor's collective bargaining rights.

Senator Wagner, author of the act, declares that the Smith amendments "would more than repeal the Labor Act; they would make it a delusive remedy for the worker and a concrete weapon for the oppression of labor."

The Smith bill (HR 8813) is a "ripper bill" in more than one sense. Besides its abolition of the present Labor Board, its appointment of a dictatorial administrator and its drastic reorganization of the whole administrative machinery, it would rip and slash the present act to shreds in a dozen other ways.

Under these amendments an anti-union employer would be encouraged to employ delay tactics; would not be required to bargain collectively in good faith but merely to go through the motions of sitting down and conferring; would be able to tie up Board action by court appeals; and would be permitted to interfere with his employers' right of self-organization in a number of other ways.

Workers, on the other hand, would be denied the right to regain the jobs from which they have been unjustly fired, after six months. Back pay awards would be limited to six months. Provocative work by employers' agents would be encouraged, since a striker could be deprived of his rights under the act, if he became involved even in a minor scuffle on the picket line.

If further evidence be needed of

Continual Menace of War Profitable To Manufacturers

The governing classes do not really want war, but they do want to keep up a continual menace of war. They want the peril to be always averted, but always present. They do not want the cannon to be fired, but they want it always loaded.

Those who perpetually spread abroad rumors and alarms of war only half believe them; or often do not believe them at all, but they see great advantage to themselves in inducing the people to believe them. You know, comrades, what those advantages are.

They are political and financial. A people living under the continual menace of war and invasion is very easy to govern. It demands no social reforms. It does not haggle over expenditures on armament and military equipment. It pays without discussion; it ruins itself, and that is an excellent thing for the syndicates and financiers and manufacturers for whom patriotic terrors are an abundant course of gain.

Anatole France.

JSF CONFERENCE IN GIRARD, O., MARCH 31

Plans have been completed for the JSF and Educational Bureau District Conference in Girard, Ohio, Sunday March 31.

Delegates are expected from all JSF Branches and fraternal and cultural organizations in the state affiliated with the JSF Educational Bureau.

The conference will be held in Avon Park, beginning at 10 A. M. Delegates are urged to be present on time, avoiding undue delay in opening the conference.

One of the main items on the agenda will be the coming JSF National Convention which will be held in Cleveland, Ohio, July 4-6.

Socialist Party State Convention in Chicago

CHICAGO.—Locals and branches of the Socialist Party in Illinois are electing delegates this month for the state convention which will be held in Chicago on April 12. Housing will be provided for all outstate delegates and visitors.

Boycott Old Party Primaries

If you vote in the April 9th primaries, you will lose your right to sign a petition to place the Socialist candidates on the ballot.

Urge all your friends and neighbors to boycott the primaries in protest against the undemocratic election laws of the state which hamstring minority parties.

MAY DAY "CALL"

CHICAGO.—May Day Manifesto, special editorials, timely articles, poems, historical items, greetings, new songs and cartoons will be found in the special May Day issue of The Call, official organ of the Socialist Party of America.

Beginning on March 23, 1940, The Call will feature a symposium on the vital topic "What Socialism Means To Me."

You can subscribe at a special low rate of fifty cents for eight months in clubs of four subscriptions.

Our Sponsors of Free Thought and Democracy

CHICAGO.—Editors of some of our labor papers consider freethinking in public for something which should be in confluence with their own ideas. In other words: "You may have a right to express your opinion—providing it is our own opinion."

Proletarec and Prosveta recently commented on all such contributions which didn't "blow directly into their horns," so to speak. Sometimes comments were inserted all along the article, and at the end in addition to twisters an appendix was attached that would compare in length with the tail of the famous halibut comet.

With this attitude in editorial policy all liberty of free individual expression is boldly thwarted. Are we members and readers, who help the upkeep of papers, going to be terrorized into submission? Shall we let them despoil of our traditional and constitutional rights?

And since they themselves write so much about liberty, equality, free thought and democracy—let our poor contributors enjoy some of it, too!

It is my sincere hope that things will improve along this line in the near future. — Frank S. Tauchar. (An editorial dealing with contributors and their criticism of various types will be found in the Slovene section of this issue.—Editor.)

STRANGE INDEED

CHICAGO.—Industrious comrades who have applied themselves to their accepted "Jimmy Higgins" tasks throughout the whole jurisdiction of our movement, and laboriously occupy themselves dozens of duties, seldom find time from their work to indulge in imaginary scares about their "traditional and constitutional rights being despoiled" or about encroachments upon liberty and equality. And I don't mean to imply that they wouldn't complain if there were grounds for complaint. They are so preoccupied with their work that the day is never long enough, without wasting time constructing groundless charges against editors of labor newspapers. This task usually falls to others, less concerned about such problems as building up circulation, influence, and support for the labor publications, and therefore, able to devote their time to fantasmagories.

J. D.

50% of World at War

Although the Russo-Finnish war has ended, approximately half of the world's population is still at war. It is estimated that 1,200,000,000 of the world's population of 2,126,520,000 is now at war, declared and undeclared.

Countries engaged in hostilities are the British empire, French empire, Germany, Poland, China and its Japanese empire.

Hawaii exported about 16,000,000 cases of canned pineapple and juice in the first nine months this year.

SPRING STYLE IN U. S. A.



WAR AND YOUR JOB

Those who look to war as the solution of America's unemployment problem need to study the situation that exists in Europe today. Unemployment, both in belligerent and neutral countries, remains a serious problem. In fact, since the outbreak of war last September, figures show that unemployment has increased in most European countries.

Information made public by the International Labor organization indicates that contrary to the belief that war conditions and large-scale mobilization would abolish unemployment and alleviate distressing economic and social problems, the war has had a "much more complicated effect on national employment markets."

Moderate increases in employment have been noted in some countries, but these have been temporary, in most cases.

What are the reasons for the unemployment existing in European countries today? As enumerated by the I. L. O. report, they are:

1. The transition from a peace or a semi-war economy to an economy directly geared to war needs.
2. Small enterprises have closed down and many small trades have been disorganized by mobilization and civilian evacuation.
3. The arrival of large numbers of women workers in the labor market, many of them forced into job-hunting by the mobilization and many more dismissed from employment in the personal-service industries.
4. Considerable numbers of salaried employes and of workers in such trades as the building trades have lost their jobs and have not yet been absorbed into the changed economy.

5. Trade restrictions have affected employment in export industries or industries which depend on imports for their raw material.

6. Seasonal factors account for some of the unemployment.

In the United States and Canada, employment has increased slightly in industries producing for war needs. But, as the I. L. O. report points out, "national officials continue to warn against over-optimism, as to the future, and to point out the large pockets of unemployment which are—will probably remain for some time—basically unaffected by current war developments."

The (Socialist) Call.

Meeting of Branch No. 1 JSF, Interesting

CHICAGO.—It was heartening to see the attendance of about thirty members at Friday's meeting of Branch No. 1 JSF, and hear the discussion afterwards which was very ably led by comrade Anton Garden.

We elected five delegates to the state convention of the Socialist Party, which will be held in Chicago on April 12. 100 copies of the May Herald were ordered and a half-page ad in the May Herald placed. Proofs of our group photo were displayed and the best one selected.

Arrangements are completed for Sava's Spring Concert at the SNPJ hall this Sunday, March 31, and it is sincerely hoped our members will turn out in full numbers, as this promises to be one of Sava's best performances.

Although the largest in area of the Central American republics, Nicaragua ranks third in population.

SOLDIER'S CREED

By Ernest Crosby



"Captain, what do you think," I asked,
"Of the part your soldiers play?"
But the captain answered, "I do not think;
I do not think, I obey!"

"Do you think your conscience was made to die,
Or help a tyrant slay?"
But the captain answered, "I do not think;
I do not think, I obey!"

"Do you think your conscience was made to die,
And your brain to rot away?"
But the captain answered, "I do not think;
I do not think, I obey!"

"Then if this is your soldier's creed," I cried,
"You're a mean unmanly crew;
And for all your feathers and gilt and braid
I am more of a man than you!"

"For whatever my place in life may be,
And whether I swim or sink,
I can say with pride: I do not obey;
I do not obey, I think!"

Socialist Party Convention Plans Nearing Completion

Krueger to Deliver Keynote Address; Visitors Invited to Attend Sessions in Washington

With plans for the national convention nearing completion, members of the Socialist party are bending all their efforts towards a mass attendance of the sessions in Washington, D. C., from April 6-8. Arrangements for the agenda, radio programs, speakers, housing, mass meetings, and all other details of the convention are almost completed.

The Young People's Socialist League is planning a mobilization of young people to meet on Sunday, April 7. These young people plus the large delegations from the area surrounding Washington, D. C., are expected to flood the convention hall in the National Press club building on F St. and 14th St. N. W.

All the convention sessions will be open to anyone interested in attending. A registration fee of \$1.00 will be charged for delegates and visitors.

Because of the large attendance expected, it is urged that all those who expect to come send in reservations for housing to the national office, 549 Randolph, Chicago, Ill. Only delegates who absolutely need free housing can expect to be accommodated in this way. Others will be put up at an auto camp or nearby hotels.

When writing for housing reservations, state the number of nights you expect to be in Washington, the amount of money you are willing to spend, and the type of housing desired.

Place of Registration

Registration will take place at the convention headquarters in the Roger Smith hotel, Pennsylvania ave., at 18th st. N. W., Friday, April 5 all day and night. On Saturday, Sunday and Monday, registration will take place at the convention hall. Those who expect to come as delegates must be sure that their credentials are in the National Office not later than March 20. Voting for delegates should be completed by March 15.

Toman Library Forum

CHICAGO.—Resolve that "Roosevelt Should Run for a 3rd Term" is the subject of a debate at the Toman Library, (27th & Pulaski Rd.) on March 29. Herzl Junior College students have the affirmative and Norton Junior College the negative side of the debate. Admission is free.

Consumer Notes

A COLUMN OF USEFUL HOUSEHOLD INFORMATION

Pulling Together

Farmers who understand consumers' problems and consumers who understand farmer's problems mean a better democratic society, R. M. Evans, Administrator of the AAA, writes in a "message to consumers" appearing in a recent issue of the Consumers' Guide, publication of the Consumers' Counsel Division of the AAA.

"Progressive-minded farmers are interested in the efforts of consumers to test the quality of goods and services offered for sale," declares Mr. Evans. "Such farmers are interested in the efforts of consumers to cut unreasonable costs."

"Equally, consumers who are of alert minds are interested in the efforts of farmers to stabilize agricultural production. Such consumers are interested in the efforts of farmers to insure national prosperity by soundly adjusting production to consumption, by eliminating gluts and surpluses. For city consumers have themselves built up, in their capacity as producers, whether they are business, professional, or labor folk, organizations which endeavor to stabilize their activities even as the farmer is now stabilizing his."

"This interest of farmers in consumers' efforts, and of consumers in

farmers' efforts, is demonstrated increasingly. For we are all Americans, and we all strive to make the American dream of opportunity and security for the common man come true.

"Time was when every man could go his own way. Today in our complex society the achievement of the American dream depends upon the understanding of and cooperation with groups other than our own."

Your Eye Can Fool You

Consumers don't have to go any farther than their pantries to find out how confusing can sizes can be. The experience of a housewife who made this pantry test is told in the Consumers' Guide, publication of the Consumers' Counsel Division of the AAA.

"In the middle of her research she came across 2 different brands of canned tomatoes," reports the Guide. "Taking one she looked at the label and found that the contents were one pound, 3 ounces. Looking at the second can, her first impression was that it was larger than can No. 1."

"She got out a ruler and measured the cans, top to bottom, edge to edge. They were both the same size."

"Her husband examined the cans and also picked one as being larger than the other. Debating between them why it was their eyes deceived them, they learned what was up. It was the color scheme of the label."

"One label, the one on the larger appearing can, was half red, half white. The other label was solid brown. Evidently, color schemes on labels can create optical illusions about size."

"The thing to do, they reasoned, this: Read the labels carefully, particularly the net weight legends; don't guess from the appearance of a label that one can is larger than another."

"ZARJA" SPRING CONCERT NEARING

CLEVELAND, O.—The annual Spring Concert of Socialist "Zarja" singing society will be held on April 7, at the Slovene Auditorium on St. Clair Avenue.

As usual, the concert is intended to win the approval of our people. Several well-known songs will be heard, and, in order to have something different, an American piece entitled "Winter Song" will be presented.

From past experience you probably know that when "Zarja" presents a concert it intends mainly to please the people, so, following the well-organized program you will be allowed to swing out to the appreciated music of Eddie Zay and his Eight Notes.

The price of admission to this gallant affair is only 30c, if you purchase tickets in advance, and 40c at the box-office. For the dance only, admission will be 30c.

Zdenka Mahnic

MILWAUKEE ELECTION ON APRIL 2

MILWAUKEE, Wis.—Farmer-Labor Progressive Federation backed candidate, Mayor Dan Hoan, who polled almost as many votes as his rivals combined in the recent primary, will have as his chief opponent in the April 2 election, the Non-Partisan candidate Carl Zeidler.

Hoan's re-election will be "a tribute to a man, to Socialism, to the people, and a guarantee that we can have good municipal government in a democracy." Hoan's record of good government has brought Milwaukee to the attention of the entire country. Socialists and Progressives will back Hoan to the limit for another term as mayor of Milwaukee.

Snakes have been found in Asia that flatten their bodies as they launch themselves from trees and virtually fly through the air.

CRADLE OF LIFE

By LOUIS ADAMIC

CRADLE OF LIFE is a perfect and inevitable development from THE NATIVE'S RETURN, for it takes a fascinating story only hinted at in the earlier book and sets it forth in all its magnificent proportions. (\$2.50.)

Order From PROLETAREC 2301 S. Lawdale Ave. Chicago, Ill.

After being unlocked a new keyless combination padlock can be taken apart and the combination changed.